

KÖZGAZDÁSZ

pesti
Közgazdaságtudományi
és Államigazgatási
Egyetem

43. évfolyam 4-5. szám

KarrierExpo - Információ

KarrierExpo
melléklettel

Közgáz KarrierExpo 2002. Tavasz

Mint minden tavasszal, most is megrendezésre kerül a Karrier Iroda által szervezett Közgáz KarrierExpo névre hallgató munkaerő-piaci kiállítás, amire idén is több ezer hallgatót várunk. Az április 10–11-én zajló esemény megmozgatja a hallgatók és az üzleti szféra világát is, hiszen az állásajánlatok felkutatása mellett sok program várja az érdeklődőket, ideális színteret biztosítva a közvetlen találkozásra a hallgató és a szakképzett munkavállalót kereső cég között.

Akit érdekel, kérheti grafológiai elemzését, értékelteheti magát pszichológiai tesztekkel, részt vehet egy személyes próbainterjú, esetleg alávetheti magát az értékelő központok vallatásának. Aki az előadás formáját tartja a legjobbnak az információk begyűjtésének, annak a cégprezentációkat ajánljuk a figyelmébe, aki viszont a közvetlen kommunikáció híve, az valószínűleg a standoknál fog érdeklődni.

És ha valaki a nagy forgatagban elfáradna, nyugodtan beülhet a Unilever Open Café Hallgatói Centrumba, ahol sok finomság közepette gondolkozhat el jövőjéről, jövője érdekében, és természetesen igénybe veheti szolgáltatásait.

Ember tervez...

A végcél minden esetben ugyanaz, egy ideális munkahely megszerzése. Persze a KarrierExpo-n nemcsak munkahelyet lehet találni, hanem szakmai gyakorlati helyeket és értékes szakmai kapcsolatokat is. Mindehhez nagy segítség ha megfelelően felkészülve látogatsz el a börzére, hiszen a cégek leginkább ezen a területen érzik hiányosnak a frissen végzettek tudását.

Sokan úgy tervezik, hogy reggel eljönnek az állásbörzére és este már vígan lobogtathatják baráti körüknek munkaszerződésüket. Aki így gondolkodik, csalódnia fog, hiszen a vállalatok adatbázisukat próbálják építeni, magát a kiválasztást későbbre, általában az őszi időszakra hagyják. Ez viszont azt jelenti, hogy az állásbörzén nem csak állásokat kínálnak, hanem önéletrajzokat gyűjtenek be. Ezért feltétlenül hozd el az önéletrajzod (több példányban), és minden olyan vállalathoz juttasd el, ahol szívesen megmértenéd tehetséged, tudásod.

Ha a karriertervezéssel kapcsolatban bármiféle kérdésed van, a KarrierExpo-n a Karrier Iroda standjánál, a börze után pedig a Karrier Irodában (fszt. 31.) kaphatsz felvilágosítást.

A cégek adatairól, elhelyezkedéséről pontos tájékoztatást a Cégkatalógus ad, ami nagy segítségre lehet a későbbiekben is, hiszen ebben minden lényeges információt megtalálsz. (Keresd az Információs pultoknál!)

Aktuális állásajánlatok

Raiffeisen Bank Rt. – részmunkaidős HR asszisztent keres budapesti központjába.

Győri Kecs budaörsi telephelye – marketing gyakorlatot keres

CD Hungary Rt. – felvételt hirdet teljes- és részmunkaidős értékesítési/marketing asszisztensi munkakörbe

Költségvetési szerv – várja budapesti munkahelyre végzős és negyedéves hallgatók jelentkezését 2002. szeptemberi és 2003. szeptemberi munkakezdéshez

Procter & Gamble – Human Resources Management Trainee, és Logistic Management Trainee programra keres végzős hallgatókat.

A SHELL – végzős hallgatót keres értékesítés, marketing, pénzügy, IT, HR, logisztika területre.

Grüner Chemie – munkatársat keres értékesítési területre.

Országos Takarékszövetkezeti Szövetség – pályázatot hirdet főállású Marketing asszisztensi munkakör betöltésére

Switzerland based financial trading company

(Hardcastle) seeks an accountant (Financial Trading) to join its Budapest branch office.

CEMS Annual Events-re (konferencia és állásbörze szervezés) keres a Gazdálkodástudományi Kar Dékáni Hivatala 4 órás munkaidőben végzős, nyelveket kiválóan beszélő hallgatót.

Eseménynaptár

Április 10–11. 09.00–16.00 (naponta) BKÁE Aula; KarrierExpo

Cégprezentációk a KarrierExpo-n a III. előadóban 2002. április 10.

10.30 Shell Hungary Rt

11.00 IMC Graduate School of Management CEU

11.30 Masterfoods

12.00 Community of European Management Schools (CEMS)

13.00 KPMG

2002. április 11.

11.00 Kraftfoods

Április 10. 14.00 KPMG Felvételi tesztírás

Április 17. PricewaterhouseCoopers Open Doors

Április 17. 15.30

E.324 Karriermenedzsment Szeminárium

Április 18. egész nap Deloitte & Touche Nyitott Ház

Tartalom

agora

Volt egyszer...	3
Az Informatika formája	4
Ötmillió, ötszáz, ötven	5
Zöld Béka és ami még csak most következik	
HÖK másként	7
II. Országos Esettanulmány Verseny	9
A mi kis ügyeink	9
Ösztöndíjfigyelő	10
Érdemes tehetségesnek lenni!	11
A Mathias Corvinus Collegium felvételi pályázata	
Szent Ignác Szakkollégium	12
Aktuális pályázatok	14

input - output

Pártelnökök a Közgázon	15
Tőzsdei összefoglaló	17
Amsci könyvek lopakodó akciója	18
Rendhagyó közgazdaságtani szöveggyűjtemény	19
Robert H. Nelson: Földre szállt mennyország	
Közép-Európa, európai uniós szemmel	21
A belső piac kihívásai az EU bővítésének küszöbén	

kontrapunkt

„Becsülettel szenvedtünk vereséget”	22
Néhány híres történet 1848-49-ből	
„Márciusi asszonyok”	24
Gróf Batthyány Lajosné Zichy Antónia	
Gőzben ázva	26
A Vagina Monológok	27

mozgástér

Sportolók közöttünk	29
G-ó-I	30
Avagy a foci és a női kontaktlencse találkozása	

**„Volt egyszer,
hol nem volt,
egy táska, egy
mobil, egy
számítógép...
és még
sorolhatnám
– megymás...”**

Sajnos az egyetemünkön belül elszaporodott a lopások száma. A biztonsági őrök csak az esetet tudják felírni, hiába vannak jelen mindenhol, nem vigyázhatnak mindenre és mindenki-re. Szerintünk a megoldás az lehetne, ha a hallgatók jobban figyelnének a holmijukra, mert azzal védekezni, hogy „csak elugrottam a büfébe”, vagy „csak két percre hagytam ott a táskámat”, nem megfelelő, ez ellen ők sem tehetnek semmit. Lehetőséget kínált, s mint tudjuk: „az alkalom szüli a tolvajt”. A hallgatók közül többen külsőre gyanakodnak, hisz ide bárki bejöhet – a BKÁE közintézmény.

Ezek után már az sem meglepő, hogy az elsőről elvitték a számítógépeket, és fényes nappal feltörték egy tanári szobát. Ilyen világban élünk, semmit nem tisztelünk, még a magántulajdont sem.

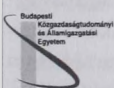
Egyes kollégiumok is veszélyeztetett helyzetbe kerültek, hisz ott is megnőtt az eltűnt mobiltelefonok vagy esetleg pénztárcák száma. Kifigyelik, hogyan lehet bejutni (bár nem nagy teljesítmény, egyes portások mellett), és feltörik a lezárt szobajátékokat. A fiatalok tehetetlenül állnak a probléma előtt.

Több megoldási alternatíva esett szóba, pl.: a beléptetési rendszer megerősítése, új korszerű záruk felszerelése, de ezek is pénzbe, időbe, fáradtságba kerülnek.

Bernschütz Mária

KÖZGAZDÁSZ

Kiadja a BKÁE Kommunikációs Igazgatósága

Szerkesztőségi Iroda:

1093 Budapest, Fővám tér 8.

Sóház, 8-as szoba

Tel.: 218-6855 (7795 mellék)

e-mail: kozgazdasz@kgazdasz.bke.hu

Szerkesztőségi ülés: kedd 16–18 óra

A lap környezetbarát papírból készült.

Szerkesztőség tagjai:

Domokos Tamás (főszerkesztő)

Végső Zoltán (szerkesztő)

Munkatársak:

Albert Gábor, Balogh László, Bernschütz

Mária, Birtalan Liliána, Böröcz Petra,

Gálfi Lilla, Kremzer Imre, Nagy Orsolya,

Németh Nikolett, Sipos Anikó,

Szabó Linda (fotó), Válóczy Viola

Tördelő:

Bencze Sándor

ISSN: 0230-7529

Az Informatika formája

Az Információrendszerek tanszék immáron hagyomány-szerűen megkérdezi hallgatóit az V. évfolyamon futó Információmenedzsment tárgyról annak érdekében, hogy a következő évfolyamok számára a tárgyat folyamatosan javítani tudjuk. A tárgy a végzős, gazdálkodási szakos hallgatók számára ad tájékoztatást az információ-technológia alapvető fogalmairól, elemeiről, az üzleti és gazdasági alkalmazásokról, az információrendszerek létrehozásáról és működtetéséről gyakorlati megközelítésben.

A hallgatók szemináriumok keretében ismerhetik meg az információtechnológiára épülő legfontosabb üzleti alkalmazás-típusokat (kis-, közép- és nagyvállalati, hazai és nemzetközi rendszerek), és gyakorlati tapasztalatot is szerekelhetnek. A félévzáró érdemjegy zárthelyi vizsga és gyakorlati beszámoló elegeként áll össze.

A felmérések – bármilyen részletesek is legyenek – alkalmasak tendenciák, trendek megjelenítésére, azonban (sajnos) korlátai is vannak: egyrészt a felmérési, számszerű adatokat nehéz operacionalizálni, belőlük akció megfogalmazására alkalmas következtetéseket levonni, másrészt a kontrollfelmérések hiányában a válaszoknak többféle eredete lehet. Ezek között említhető az átlagos értékelésre való hajlam illetve a szervezeti memória működése, amely során öröklött vélemények is megjelennek a válaszok között.

A 2001/2002-es tanév I. félévében a tárgyat hallgatók 37%-a, összesen 178 fő választott a tanszék kérdőívére. A válaszadók szemináriumi összetétele tükrözi a teljes sokaság összetételét, azaz reprezentáns mintának tekinthető.

Az informatika szerepének megítélése

A hallgatók körében a korábbi évekhez képest jelentősen megnőtt az érdeklődés az informatikai területek iránt, amiben nagy szerepet játszhat az, hogy a munkájukban is szükségesnek tartják az informatikai ismereteket. Ilyen magas elvárások mellett nem meglepő, hogy a hallgatók az átlagot meghaladóan még több informatikai ismeretre tartanak igényt.

A tárgy fontosságát a hallgatók összességében közepesen erősebbnek érzik. A tárgy megítélésében az elmúlt évekhez képest enyhe javulás tapasztalható, ugyanakkor az egyre magasabb igény szint nagy kihívást jelent a tárgy oktatásában.

Szemináriumválasztás

A hallgatók 9 kurzus közül választhattak, amelyek közül azonos nehézségű, bonyolultságú valamint hasznosíthatóságú témakört dolgoztak fel. A kurzusválasztásnál elsősorban a divatirányzatok domináltak, így a nagyobb ismertségű vagy pedig a jövőbeli munkában nagyobb ér-

tékűnek sejtett témakörök iránt volt nagyobb érdeklődés ugyanakkor ez az érdeklődés a tényleges hasznosságot nem tükrözte. Így a legnagyobb érdeklődést az egyértelműen nagy elvárásokkal kezelt SAP valamint az igen divatos E-business iránt tapasztalhattunk. Míg általában viszonylag egyenletes érdeklődést mutatnak a választási adatok a szakirányok vonatkozásában, addig az SAP rendszer iránt kiugróan magas érdeklődés mutatkozik a számviteli (81%) és pénzügy (67%) szakirányos hallgatók között.

A kurzusválasztást befolyásoló tényezők között a felmérés nem mutatott ki karakteres választási ismérvet. Egymástól eltérő szempontok szerepelnek közel egyforma súllyal (időpont megfelelősége, kurzus címe és tartalma), míg a teljesíthetőségről öröklött vélemények nem játszanak komoly szerepet. Ez is azt mutatja, hogy a hallgatók komolyan veszik a tárgyat, és elsődleges céljuk nem a tárgy minél könnyebb teljesítése, hanem valós ismeretek megszerzése. Ezt bizonyítja az is, hogy az oktató személye sem játszott szerepet a választásban.

A hallgatók az egyes kurzusokról az információt elsősorban a Neptun rendszerből szerezték (61,2%) annak ellenére, hogy a rendszer csak kevés információt képes átadni. A tanszéki honlap illetve hirdetőtábla, amelyek részletes információkat is tartalmaznak, viszonylag kisebb, de szintén jelentős tájékoztató pontok voltak (31,5% ill. 14%). A hallgatók tájékozódását segíthetné, ha a tanulmányi rendszerben élő link mutatna a tárgy honlapjára.

Gyakorlatok és oktatók megítélése

A hallgatók a kurzusok színvonalát a közepesen jobbára értékelték, legmagasabb szintűnek az érthetőséget, az infrastruktúrát és a szakmai ismeretátadást találták. Az oktatók értékelésénél a hallgatók a kurzusok színvonalánál magasabb értékeket adtak, ami egyértelmű elégedettséget mutat, elsősorban az oktatók felkészültsége, és a hallgatókkal való kapcsolattartása területén.

Érdekes összehasonlítani a hallgatók előzetes elvárásait az egyes kurzusok fontosságáról és a végzők összesített értékelést a kurzusok színvonaláról. Ebben az esetben azt tapasztaljuk, hogy a magas elvárással rendelkező kurzusok csupán a középszintben végeztek, és a viszonylag ismeretlenebb rendszereket bemutató szemináriumokat igen hasznosnak találták a hallgatók. A képzeletbeli dobogó felső fokát az ARIS folyamatmodellező, folyamatábratervező eszköz bemutatása foglalja el, amelyik az előzetes elvárások szerint csak a 7. helyet tudhatta magáénak. Második helyen a kis- és középvállalatok információrendszere, a LIBRA áll, ezt követi a SAS vezetői információrendszer.

Előadások szükségyszerűsége

A tárgy szeminárium formában fut, az általános ismereteket az internetről is letölthető jegyzet szolgáltatja a hallgatók számára. Az írásos tananyag a hallgatóktól átlagosan közepes értékelést kapott.

Ehhez kapcsolódott az a kérdéssünk is, vajon szükség van-e előadásokra, és ha igen, mekkora mértékben. A hallgatók valamivel több, mint 40% szerint szükség van előadásokra átlagosan az idő 1/3 részében. Ugyanakkor V. évfolyamon az előadások iránti érdeklődést igen alacsonyak minősítették.

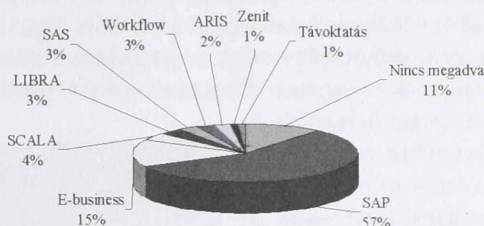
Számonkérés

A számonkérés módját, a gyakorlati és elméleti vegyes értékelést a hallgatók elfogadhatónak tekinthették. A szá-

monkérés nehézségét nem találták sem túl alacsonynak, sem pedig túl magasnak.

Összefoglalás

Nagy örömmünkre szolgált, hogy a hallgatók kifejtették véleményüket az általuk hallgatott tárgyról. Ezek segítségével látni lehet azokat a fejlődési, fejlesztési irányokat, amit követni kell:

- A tárgyat valamilyen mértékben élményszerűbbé kell tenni, azonban ez nem mehet a minőség rovására.
- A tananyag továbbfejlesztése elengedhetetlen, azonban ennek forrásigényét is meg kell teremteni.
- Az elméleti anyagot valamilyen formában, előadásokon kell átadni, aktualizálni.

Azt tapasztaltuk, hogy van értelme megkérdezni a hallgatók véleményét, és ezúton is köszönjük mindazoknak a segítségét, akik értékelésükkel hozzájárultak a további fejlesztésekhez. A Információgazdálkodás tantárgy részletes és teljes értékelése megtalálható a Információrendszerek tanszék honlapján, a <http://informatika.bke.hu> címen.

*Fehér Péter
Információrendszerek tanszék*

Kurzusok összesített értékelése

Kurzus	Végző értékelés (helyezés)	Előzetes elvárás (helyezés)	Változás iránya és nagysága
ARIS	1	7	▲ 6
LIBRA	2	4	▲ 2
SAS	3	5	▲ 2
SAP	4	1	▼ 3
E-business	4	2	▼ 2
Zenit	6	8	▲ 2
SCALA	7	3	▼ 4
Távoktatás	8	8	–
Workflow	9	5	▼ 4

Ötmillió, ötszáz, ötven

Zöld Béka és ami még csak most következik

BKÁE. Ide járunk. Ülünk az órákon, hallgatunk és beszélünk. Papírra jegyzetelünk. Műanyag pohárból iszunk. Nyomtattunk és fénymásolunk. El se hinnénk, hogy mennyi-

nyit. Mennyi minden kerül a kezünkbe, amit használunk, amivel eljárszunk egy darabig, aztán eldobjuk.

Egyetemünk nagyüzem. Ötmillió darab A4-es papír és ötszáz festékpapírt fogy az ötven tanszéken évente. Rengeteg szemetet termelünk, ami valahol gyűlik, halmozódik, egyre nagyobb kupacokat alkot és lassan fölénk nő, elborít minket. SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS. Azt mondják, ez a megoldás. Külön a papírt, külön a műanyagot, mindent máshova, hogy újra lehessen hasznosí-

tani. Talán ez a megoldás. Lépés afelé, hogy csökkenjenek a fenyegető szeméthegek. BKÁE ÉS SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS. Új kezdeményezés az egyetem, hogy megtegyük azt a bizonyos lépést.

Dr. Podruzsik Szilárd témafelelőssel beszélgettem a bevezetés alatt álló új rendszeréről.

- Sok hulladék keletkezik az egyetemen?
- Igen, főleg papír- és veszélyes hulladék (pl. festékpapír és szárazelemek).
- Volt már korábban is valamilyen elképzelés arról, hogy szelektív hulladékgyűjtést valósítsanak meg az intézményben?

– Az egyetem központi könyvtárának kezdeményezésében néhány éve elkezdtek a veszélyes hulladéknak számító szárazelemek gyűjtését, de ez más hulladékot nem érintett. A Környezetgazdaságtani és Technológia Tanszék szervezeti keretén belül működő Tisztább Termelés Magyarországi Központ (TTMK) igazgatója, Dr. Kerekes Sándor tanszékvezető egyetemi tanár vezetésével elindult a Zöld Béka program, amelyben aktívan vettek részt a tanszék szakirányos hallgatói. A program atyja, Kerekes professzor mellett a szakirányos diákok azt vállalták, hogy az egyetemen belül felkutatják azokat a lehetőségeket, amelyekkel javíthatnak a környezet állapotán és ezen keresztül az egyetem anyagi helyzetén. A program keretében energiatakarékossági értékelésekre került sor. Felmerültek lehetőségek a víztakarékosságra, illetve a hulladékkezelés megváltoztatására is, itt azonban beruházási korlátokba ütköztünk.

– Mi tette lehetővé, hogy a szelektív hulladékgyűjtést most bevezessék a BKÁE-n?

– A Környezetvédelmi Minisztérium KAC pályázatán elnyert támogatásból tudjuk megvalósítani elképzeléseinket. A kapott bruttó 3,2 millió Ft támogatási összegből elkezdhetjük az egyetemen belül a szelektív hulladékgyűjtési rendszer kialakítását, az új módszer bevezetését. A TTMK vállalta a szelektív hulladékgyűjtés megszervezését, és koordinálja a felállítással és adminisztrációval kapcsolatos feladatokat.

– Mi a projekt célja?

– El szeretnénk érni, hogy mind a szervezeti egységek (tanszékek, étterem, orvosi rendelő stb.) szintjén, mind az egész intézmény szintjén lehetővé váljon az, hogy a keletkező hulladékot elkülönítetten gyűjtsék és kezeljék a lehetséges újrahasznosítás és ártalmatlanítás érdekében.

– Milyen nehézségekbe ütközik a rendszer bevezetése?

– Az egyetem speciális helyzetben van, mivel műemlék jellegű épület, és nem rendelkezik udvarral. A műemlék jelleg miatt bizonyos dolgokat nem lehet idebent megvalósítani, és a tárolókat nem lehet az egyetem elé kihelyezni, mert az már nem a mi területünk. Ezért nagy feladatot ró az intézményre a tárolás megszervezése, mert a sok ember valamint esztétikai okok miatt az épületen belüli nagy kukák elhelyezése is problematikus. Emellett a konténereknek meg kell felelniük bizonyos követelményeknek, például be kell férniük a liftbe.

– Milyen formában valósulna meg ez a tervzet?

– Körülbelül 30 darab, a hulladék szelektív gyűjtésére alkalmas, a környezetbe illeszkedő konténert és tárolót helyeznénk el az egyetemen, szintenként 6-7 darabot. A folyosók végén gyűjtőpontokat alakítanánk ki. A tárolókból

a hulladék elvitele naponta, munkaidő után történne, az egyetemről az elszállításat továbbra is a Fővárosi Közterület Fenntartó Vállalat végzi.

– Milyen költségei vannak ennek a programnak?

– Az egyik meghatározó költség az alkalmas tárolók beszerzése, ez hozzávetőleg 1,2 millió Ft-ot emészt fel. Egy konténer ára 35 és 65 ezer Ft között van. A költségek másik csoportját az új rendszert népszerűsítő kampány adja, mely során különböző brosúrákat és plakátokat készítünk. A harmadik tételt a szervezéssel kapcsolatos költségek, az adminisztrációs és nyomon követési kiadások jelentik majd.

– Mennyire előrehaladott a munka?

– A TTMK már felvette a kapcsolatot a műszaki osztály vezetőjével, akinek feladata a tárolók beszerzése, és ő tárgyal a szállításért felelős céggel is. A TTMK pedig már megkezdte a promóciós anyagok készítését.

– Milyen módon fognak kampányolni a szelektív hulladékgyűjtés mellett?

– Rövid brosúrák és plakátok útján szeretnénk megismertetni mindenki

ezt az akciót, és bátorítani a részvételt. A tanszékek, titkárságok, az étterem és a büfék vezetői számára információs napokat fogunk tartani, amelyek keretében tájékoztatást kapnak az új rendszerről.

– A diákokat milyen formában akarják bevonni a projektbe?

– Elsősorban a plakátok szolgálnak arra, hogy felkeltjük a hallgatók figyelmét az akció iránt. Diákszervezeteket is be szeretnénk kapcsolni ebbe az új rendszerbe (sokuknak van irodája), és rajtuk keresztül is megpróbálunk eljutni az egyes emberekhez. Szeretnénk, ha ez az akció támogatásra találna a diákok körében, hiszen a program sikerének záloga az ő kezükben is van.

– Milyen jövőt jósol a szelektív hulladékgyűjtésnek?

– A BKÁE szerződésben vállalta, hogy minimum három tanéven keresztül fenntartja a rendszert. Azt szeretnénk, hogy a rendszer önfenntartóvá válása után költségmegtakarítások is kimutathatók legyenek. Becsléseink szerint a hulladékszállítás költségeit 30-50 százalékkal csökkenthetjük, ami évente több száz ezer forint megtakarítást jelent egyetemi szinten. Ehhez az kell, hogy minél szélesebb kör támogatását élvezze az akció mind a diákok, mind az egyetem dolgozói részéről, hogy ezzel is elősegítsük környezetünk tisztábbá tételét. Az lenne a legjobb, ha ez a rendszer modellértékűvé tudna válni, és idővel a főépület területén kívül máshova, például a Sóházba is kiterjeszthetnénk.

Fotó: Szabó Linda

HÖK másként

Egyetemistának lenni optimális esetben többet jelent, mint hetente néhány alkalommal előadásokat és szemináriumokat átogatni. A tanulmányi lehetőségeken és a hozzájuk kapcsolódó adminisztráción kívül számos szolgáltatást nyújtunk és nyújt egy felsőoktatási intézmény: a szociális ügyektől elkezdve a kulturális és sportrendezvényeken, szakmai tájékoztató csatornákon keresztül a tanulmányi és jogi kérdések megválaszolásáig és még tovább terjed azon feladatok köre, melyeket a különböző diákok által létrehozott és működtetett szervezetek vállalnak magukra. E diákszervezetek egyike a Hallgatói Önkormányzat, amelynek elsődleges funkciója – legyen az bármelyik felsőoktatási intézményben –, a hallgatói érdekképviselő az egyetemi élet különböző fórumain. A közgazdász a HÖK fő profilja ténylegesen a hallgatók tanulmányi és jogi problémáinak megoldása, a hallgatók képviselője; a diákélet egyéb ügyeinek szervezése és rendezése főként más fórumokon zajlik. A „szervezetek folyosóján” végigsétálva találkozhatunk a Egyetemi Hallgatói Önkormányzaton kívül az AEGGE-vel, az ÖCSI-vel, az

Fotó: Szabó Linda

SG-vel az EDJB-vel, az AISEC-vel, valamint házon kívül működnek a kollégiumok, szakkolig és a Közgazdász szerkesztősége – ezen diákszervezetek mindegyike külön infrastruktúrával, költségvetéssel, működési rendszerrel bír. A látszólagos elkülönültség ellenére a kapcsolat például személyi átfedések formájában is megvalósul közöttük.

Feltételezésünk szerint lehet némi összefüggés az egyetemi diákélet intenzitása és minősége, valamint ennek szervezeti megformálása között, ezért talán érdemes szétneézni más egyetemeken és főiskolák diákszervezetei, hallgatói önkormányzatai körül, hogyan is működik máshol a diákélet. Sorozatunkat a főváros egyik neves intézményének hallgatói szervezetével, az ELTE Bölcsészettudományi Karának Hallgatói Önkormányzatával kezdjük.

ELTE BTK HÖK

Pesti Barnabás utcai épület, földszint, kis dohányzófülke, adminisztrációs űrlapok, a párnázott ajtón túl irattartók, asztalok és egy számítógép mögött ül a szervezet lelke, Orsi, a titkárnő, a következő helyiségben már megérkezett az ember: munkaeszközök, felpolcolt újságok, ki-

adványok, a harmadik szoba pedig a komoly, elmélyült munkáé és a HÖK-elnöké. A HÖK másik irodája az Ajtósi Dürer sori épületben van, ahol a nyelvi tanszékek kapnak helyet. Párhuzamot keresve a központi iroda és a HÖK szervezete között, talán az „élő” szó lenne a legtalálóbb: Magyarországon egyedülállóan sokszínű, hatékony és jól strukturált hallgatói önkormányzatoként tartják számon az ELTE BTK Hallgatói Önkormányzatát.

Hogy mitől olyan jó a struktúrája, és mitől működik ez az intézmény olyan hatékonyan? Éppen azt a folyamatot képes megvalósítani, amelyet a társadalomtudományok mind makro-, mezo- és mikroszinten a közösségek funkcionálásának egyik feltételeként jelölnek meg: integrál, egyeztet, átjárást biztosít, átlátja a folyamatokat, és kapcsolatokat teremt. Jellemző ez magán a szűken értelmezett Hallgatói Önkormányzaton belül és a vele együttműködésben lévő egyéb szervezetek, rendezvények körében is.

Az ELTE BTK HÖK alapvetően három nagy szerkezeti egységből épül föl: Közgyűlés (45-50 fő),

Elnökség (40-60 fő) és Ellenőrző Bizottság (3 fő). A Közgyűlést a Szakos Hallgatói Érdekképviselők (SzHÉK) képviselői alkotják, akiket a hallgatók évente választják, a SzHÉK választásokon érvényességi küszöb csak a nagy szakok esetében van. A HÖK a SzHÉK-eknek delegál bizonyos, a felsőoktatásról szóló törvény által a hallgatói érdekképviselőnek biztosított jogokat (részvétel a tanszékvezetői értekezleteken, felvételi bizottságokban stb.). A Közgyűlés a HÖK legfőbb döntéshozó szerve: itt történik a költségvetés jóváhagyása, az Ellenőrző Bizottság megválasztása és meghallgatása, a HÖK elnökének megválasztása.

Ha már az elnöknel tartunk, érdekes kérdés, hogy mekkora a választási küzdelem az esetleges elnökjelöltek között és mekkora e küzdelem realitása: általában csaknem egyhangú többséggel szavazzák meg a győztes jelöltet. Régi elnökségi tagok szerint ez a szűk mozgástér miatt van, ami pontosan azt jelenti, hogy ez a tisztség annyira megterhelő, hogy tanulmányokat nemigen lehet folytatni mellette, egyébként pedig „minden nap öltönyben kell járni” (ami szintén nem utolsó szempont). A jelöltek tehát nem tolonganak, az összehasonlítás, a képességek és

tapasztalatok felmérése így egyszerűbb. Az Elnökség az elnökből (jelenleg Nagy Attila), az alelnökből (jelenleg Ekler Gergely), valamint a bizottságok egyes tagjaiból áll. A HÖK integráló képességének kulcsa ezekben a bizottságokban rejlik, amelyek lefedik az egyetemi diákélet legtöbb területét: Belügyi Bizottság, Diákjóléti Bizottság, Gazdasági Bizottság, Jogsérelmi referens, Kollégiumi Bizottság, Kommunikációs Bizottság, Külügyi Bizottság, Sportbizottság, Szakos Érdekképviseleti Bizottság, Tanulmányi Bizottság, Tudományos titkár.

Az ELTE BTK hallgatója szinte mindenféle problémával, kérdéssel, kívánsággal fordulhat a Hallgatói Önkormányzathoz, illetve annak megfelelő bizottsági tagjához: szociális ügyek, külföldi ösztöndíj-lehetőségek, munka- és lakhatási lehetőségek, jogi problémák, számítógépterem, kollégiumi ügyek, kulturális és sportrendezvények finanszírozásához hozzájárulás, helyszín biztosítása, tudományos munka, utazás támogatása, stb. A HÖK munkájával elégedetlen hallgatók az Ellenőrző Bizottsághoz fordulhatnak. A rendszer rugalmasságából, elérhetőségéből és sokszínűségéből következik, hogy az ELTE-n szinte minden rendezvény valamilyen mértékben kapcsolódik a Hallgatói Önkormányzathoz, néhányat közülük maga a HÖK vagy annak fiókszervezetei (Szervezési AkcióCsoport, ELTE BTK HÖK Felvételi Előkészítő Iroda), másokat attól függetlenül alakult szervezetek, diákcsoportosulások kezdeményeznek. A HÖK ezen független, szervezni vágyó csoportoknak és egyéneknek pénzügyi és infrastrukturális forrásokat valamint kapcsolati hálózatot biztosít, így segíti olyan hagyományossá váló rendezvények létrejöttét, mint a Pszinapszis, a Deviancia Konferencia, a Magyarország Kompország című történeztudományi konferencia, a Politológus Hallgatók Országos Vándorgyűlése, Állásbörze, Budapesti Napok, Gólyatábor, Sziget szeminárium.

Egy szervezetet nem lehet megítélni pusztán a váza alapján: legalább annyira, ha nem fontosabb a szervezet-

ben dolgozó emberek kapcsolatrendszere. A Közgázon meghatározóan munkakapcsolatok jellemzik a HÖK illetve az EHÖK működését, szorosabb baráti szálak nem jellemzőek, az ELTE BTK Hallgatói Önkormányzatban mindkettő megtalálható, a kétfajta viszony szervesen kiegészíti egymást. Az egyik tapasztalt elnökségi tag a működő munkakapcsolatok feltételeként határozta meg a baráti kapcsolatokat. A „barátság” és „munka” szó együttes elhangzása egyből gyanakvást vált ki az emberből (nem hiába büszkék közgázos képviselőink munkakapcsolataikra), lényeges kérdés tehát, hogy milyenek a taggá válás, a bekerülés, a pozícióba jutás feltételei, milyen mértékű a fluktuáció. Nos, a már idézett alapító tagok szerint annak, aki dolgozni akar, van helye a szervezetben – egyik problematikus pontja a témának éppen az, hogy a legtöbb bekerülni igyekvő hallgató rögtön magas pozícióban szeretné kezdeni, pedig a plakátolást is el kell végezni valakinek. Egy további aránytalanság a tagságot illetően az, hogy kevés a nő az elnökségi posztokon, aminek valószínűleg az az oka, hogy a női hallgatók kevesebb ideig maradnak.

Végezetül a kerülgetett forró kásától, a pénzről: az ELTE BTK HÖK a hallgatói normatíva meghatározott hányadát kapja az egyetemről működésének fedezésére, amiben benne foglaltatnak a személyi költségek is, tehát mind az Elnökség, mind a Közgyűlés tagjai bizonyos – az elvégzett munkával arányban nem álló – mértékű juttatásban részesülnek (összehasonlításképpen nálunk az EHÖK az UV-díjakból gazdálkodik, és a képviselők ingyen töltik idejüket a hallgatóság ügyeinek intézésével). Akár elméleti kérdésként is megfogalmazható (vezservesek figyelem!), hogy a mai ösztöndíjak mellett minimálisnak nem nevezhető havi „anyagi értelemben kifejezett megbecsülés” odaadottabb és megbízhatóbb munkát és hozzáállást valamint több vállalkozó szellemű hallgatót eredményez-e.

Böröcz Petra

Tisztelt Kollégák!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy az egyetem 2002. évi részletes – szervezeti egység és tevékenység bontású – költségvetése az április 15-i Egyetemi Tanács elé kerül benyújtásra. Ezzel egyidejűleg előterjesztésre kerül a személyi juttatási előirányzat előző évhez képesti többletének felhasználása is, amiről az egyetemi vezetés és a szakszervezet egyeztetést folytat. Konszenzus látszik abban, hogy a személyi juttatások bővítésére fordítható összeg mintegy felét a közeljövőben megkötendő Kollektív Szerződésben foglalt juttatások bővítésére, a másik felét a nem oktatói kört érintő alapilletmény-fejlesztésre fordítjuk (figyelemmel a karok által megvalósítani szándékolt létszámnövelés bérvonzataira is). Az alapilletmény fejlesztést – az erre felhasználható bértömegnek a költségvetésben történt meghatározása alapján – a korábban követett

gyakorlat szerint decentralizáltan fogjuk végrehajtani: a bérfelállítás bértömege felosztásra kerül a karok és egyéb szervezeti egységek között, s annak személyre történő lebontása – a kialakításra kerülő béripolitikai elvekre figyelemmel – a dékánok, illetve szervezeti egységvezetők hatásköre. Az alapilletmény-fejlesztés bértömegének a fejlesztésen túl természetesen fedezetet kell nyújtania az esetleges létszámtöbblet is, így ennek meghatározásával és szétosztásával egyidejűleg a létszámgazdálkodás a rektori hatáskörből visszakerül a szervezeti egységvezetők hatáskörébe.

A tervek szerint az alapilletmény-fejlesztésre a május 4-én esedékes bérfizetéssel együtt, de február 1-i visszamenőleges hatállyal kerül majd sor. Budapest, 2002. március 22.

*Piringer Júlia sk.
Kovács Géza sk.*

III. Országos Esettanulmány Verseny

2002. március 9-11. között került megrendezésre a III. Országos Esettanulmány Verseny a BKÁE-n tizenegy gazdasági felsőoktatási intézmény részvételével.

Az Egyetem EVK Szakkollégiuma a Vezetési és Szervezési Tanszék hathatós támogatásával rendezte meg az országos szintű versenyt, amelyen idén minden eddiginél több felsőoktatási intézmény részt vett. A szervezőbizottság tagjai voltak: szakmai koordinátor – Bakacsi Gyula; szervezők – Babarcsi Katalin, Bacsó Gergely, Godó Viktória, Káldi László, Nagy Enikő, Rapszák Erika, Szabó Zsuzsanna, Szukits Ágnes.

Nagy örömeinkre szolgált, hogy a teljes magyar gazdasági felsőoktatás képviseltette magát. A tizenegy résztvevő intézmény: Budapesti Gazdasági Főiskola, Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Debreceni Egyetem, Miskolci Egyetem, Nyugat-Magyarországi Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Széchenyi István Egyetem, Szegedi Tudományegyetem, Szent István Egyetem és a Veszprémi Egyetem. Minden felsőoktatási intézményt egy négytagú csapat képviselt. A csapatok általában különböző szakterületeket (marketing, vezetés-szervezés, pénzügy, számvitel) képviselő negyed-, ötödéves hallgatók voltak. A verseny március 9-én, szombaton délután három órakor kezdődött. A rövid köszöntő után kiosztásra került a megoldandó esettanulmány. Az idei eset témája igazi érdekességnek számít: a történet a Misszió Egészségügyi Központ Kht-ról szólt.

A feldolgozandó iparág komoly kihívást és meglepetést jelentett a versenyzőknek. A diákok iparági tapasztalattal nem rendelkeztek, s az oktatási

példák megoldása során sem gyakran szembesülhettek az egészségügy szektor kihívásaival. Ezt ellensúlyozandó, az esettanulmány szerzője – Dr. Csedő Zoltán, a Vezetési és Szervezési Tanszék Phd hallgatója – hosszú oldalakat szánt arra, hogy megismertesse a versenyzőket az egészségügy hazai helyzetével.

Összesen 17 óra állt rendelkezésre a végső megoldás elkészítéséhez, amelynek során igazi team-munka alakult ki: a falakra ábrákkal teli papírok kerültek, kezdett formálódni a koncepció, élénk vita kerekedett a részleteket illetően. A hozott szakirodalmon és technikai segédeszközökön, notebookon kívül mást nem használhattak a versenyzők, külső segítséget igénybe venni nem volt módjuk.

A prezentációkra az egész hétvéges munka után hétfőn került sor. A diákok munkáit elbíráló zsűri a vállalati szféra független képviselőiből állt: az Andersen, a Deloitte&Touche, az IFUA Horváth&Partner, a KPMG, a Roland Berger, a Shell Hungária, a Wallis Motor és a World Class International vettek részt a zsűri munkájában. A Fujitsu Siemens Computers pedig a technikai háttér biztosításához járult nagyban hozzá.

A rendezvény a Gellért Hotelben rendezett ünnepélyes díszvacsorával és eredményhirdetéssel zárult. A III. Országos Esettanulmány Versenyt a Vision Consulting fantázianevű csapat, a BKÁE diákjai nyerték.

Az idei verseny sikere és a résztvevők lelkesedése tovább erősítette bennünk azt az elhatározást, hogy a három éve útjára indított kezdeményezést magas szakmai színvonalú és a szakmai közvélemény előtt széles körűen elismert versennyé fejlesszük. Jövőre újra találkozunk!

Godó Viktória
Nagy Enikő
Szukits Ágnes

A mi kis ügyeink

Az ISC ismét meghirdeti 2001 legjobb angol nyelvű írása című pályázatát 40 év alatti oktatók és PhD-sek számára.

Tájékoztatósi hely:

<http://isc.bke.hu/html/faculty.htm>

www.hogyan csináljunk karriert.hu

Pintér Zsolt, Magyarország legismertebb fejedő- és karrierszakértője bemutatta a „Karrierbiblia” új kiadását.

A fenti webcím valóban létezik: Pintér Zsolt „Hogyan csináljunk karriert?” című nagy sikerű könyvének részleteit és ismertetését tartalmazza. Azét a könyvét, amely 1998-ban mind egy szálig elfogyott, és amelyet a szerző most átirít és didaktikusabbá tett. Az új – immár harmadik kiadást – március 7-én mutatták be Budapesten, a Libri Könyvpatotában. Az 1991-ben már karriertanácsadóként működő szerző fülebe egy Reader's Digest-találkozón ültette a bolhát Szauer Péter: „Miért nem írod ezt meg könyv formájában?” – kérdezte. A mű elkészült, 1996-ban a HVG adta ki. Pintér Zsolt a könyv anyagát a Pécsi Tudományegyetemen oktatta, s mikor már nem lehetett kapni, jegyzet formájában is megjelent. A mostani kiadás 2001 júliusában látta meg a napvilágot, és álláskeresőknek, állásváltóknak és pályaválasztás előtt állóknak szól. A mű 560 oldalas, 12 fejezetét 26 ábra, 40 illusztráció és 70 oldalnyi önteszt gazdagítja, és megjelent interaktív, szórakoztató CD-változata is. A könyvben megismerkedhetünk az elbocsátás jeleivel, megtudhatjuk, mit is jelent a „három M”, hogyan válasszunk a menedzseriskolák között, milyen önéletrajzi trükkök léteznek. Megtudhatjuk, mik a személyes kapcsolatépítés fortélyai, mi az a célcsoportos direkt álláskeresés, hogyan menjünk a felvételi elbeszélgetésre, hogyan válaszoljunk a legrázósabb interjúkérdésekre. Részletes útmutatást kapunk arról, mikor és hogyan beszéljünk a pénzről, milyen taktikákat alkalmazzunk a jövedelemalkunál. A 10 oldalnyi részletes jövedelemtanulmány mintegy 250 munkakörrel ecseteli a magyarországi viszonyokat. Pintér Zsolt az Educatio Press kérdésre válaszolva elmondta: a könyvet leginkább a 22-32 éves, nyelvtudással rendelkező, „magasan kvalifikált” emberek tudják a legnagyobb haszonnal forgatni, de már a 18 évesek is találhatnak benne hasznos tanácsokat. „Ha találnék egy jó tankönyvíró és egy

(folytatás a 10. oldalon)

jó rajzoló, a 14-15 évesek számára is készülhetne egy változat, amelyben egy a számítógépeken ismert kis sűgőfigura kísérné végig a könyvet” – fogalmazott Pintér. Idén tavasszal egyébként egy 180-200 perc hosszúságú oktatófilmet és audioanyagot vesznek fel, amely együttesen már egy komplett távoktatási tananyagot képez majd. A www.hogyancinaljunkkarriert.hu weblapon akár levelezhetünk is a fejedáddsal. Véleménye szerint a marketing és a humán erőforrás témakör oktatásával kapcsolatban problémát jelent, hogy néhány nagytudású szakember nem oktathat az egyetemeken PhD-fokozat híján, pedig esetleg annyit tud, mint három tanszékvezető együttvéve. Pintér szerint ezért vagy a PhD értéke fog a jövőben lesüllyedni, vagy vissza kellene állítani az egyetemi PhD-fokozatot. A munkaadók nálunk is kezdik felismerni, hogy nem feltétlenül a diploma, hanem a tudás számít; ennek ellenére Magyarországon szinte már diplomagyűjtési láz van. Pintér Zsolt a könyvbemutatón – részben kérdésekre reagálva – elmondta, hogy a munkáltató önéletrajzunkkal átlagosan 30 másodpercet tölt, hogy az igazi fejedádd telefonon keres munkatársat, hogy járjunk fogadásokra, és a névjegykegoteget se felejtjük ott-hon, hogy a nem a kifejezetten kiírt munkakörre is érdemes jelentkezni, hogy a publikus hirdetések-re rajtunk kívül átlagosan még 25-30-an jelentkeznek, hogy a munkahelyet nem elég megszerezni, meg is kell tartani, ugyanis egyesek a saját magunk által éppen betöltött posztra kiírás nélkül is küldenek önéletrajzot, illetve jelentkezést. A szerző szerint az önéletrajzírás olyan, mint a reliéfszobrászat: bizonyos dolgokat kell kidomborítani, meg kell találni a rést! A karriercinsálásra jó-kora rést nyit Pintér Zsolt megújult műve, amely-ről a www.pinter.hu és a már citált www.hogyancinaljunkkarriert.hu címen bőve-ben is olvashatunk.

Fiatal tudósok nemzetközi találkozója Budapesten

2002. március 7. és 10. között Budapesten zajlott le a posztgraduális hallgatókat és fiatal kutatókat tömörítő, magyarországi székhelyű nemzetközi szervezet, a Postgraduates International Network (PI-Net) küldöttgyűléssel egybekötött négynapos konferenciája.

A PI-Net fő célja a doktori képzésben résztvevők és a PhD-fokozatot szerzett fiatal kutatók háttárokán átívelő együttműködésének kiépítése,

(folytatás a 11. oldalon)

Ösztöndíjfigyelő

Danubia Nyári Egyetem

Prága, Pozsony, Budapest, Zágráb, Bécs – e közép-európai nagyvárosok közgazdaságtudományi egyetemei adnak otthont a 2002. június 30. és július 27. között megrendezésre kerülő egyetemi kurzusnak. A résztvevő hallgatók városról-városra vándorolva a tananyagot kívül az egyes nemzeti kultúrákat is jobban megismerhetik. Két témában indulnak kurzusok: pénzügyi szolgáltatások és emberi erőforrás menedzsment; az oktatók a szervező egyetemokről illetve az Erste Banktól kerülnek ki. A Nyári Egyetem magyar hallgatóinak részvételét az Erste Bank finanszírozza.

A BKÁE azon hallgatói pályázhatnak, akik negyed- vagy ötödévesek, illetve három lezárt félévet tudnak a hátuk mögött, valamint jó angol nyelvtudással rendelkeznek. Az pályázatok elbírálása az írásos anyagok és egy szóbeli elbeszélgetés alapján történik. A pályázatok leadási határideje 2002. március 29. Jelentkezési lap a Nemzetközi Csoportnál szerezhető be (főépület 213.). Informálódni Veres Erzsébetnél, a Nemzetközi Csoport munkatársánál illetve a www.bkae.hu/nig Internetes címen lehet. Sok sikert a pályázáshoz!

A nyáron okolni vágyók számos más országban kereshetik a tudást: nyári egyetemek indulnak Priština-ban, Szarátovban orosz nyelven, Berlinben a Freie Universität szervezésében, Heidelbergben a német nyelv és kultúra tanulmányozása céljából, Helsinkiben, Litvániában, Dél-Afrikában, Hessenben valamint Szentpéterváron. Megpályázható ösztöndíj ezen lehetőségek többségével nem jár együtt. Az elérhetőségekről tájékozódni a www.bkae.hu/nig honlapon a Nemzetközi Hírlevélben lehet.

EKKÖ: Európai Közigazgatási Képzési Ösztöndíj

A Miniszterelnöki Hivatal és a Tempus Közalapítvány együttműködésével létrehozott ösztöndíjrendszer az agrár, igazgatási, jogi, közgazdasági, műszaki szakcsoportokban tanulóknak ad lehetőséget a tanulmányok biztosabb anyagi háttérének megteremtésére. Egyetemünkről azon napali alapképzésre járó hallgatók pályázhatnak, akik magyar állampolgárságúak, még négy megkezdetlen szemeszter áll előttük, legfeljebb 35 évesek és legalább két középfokú, C típusú nyelvvizsgával rendelkeznek (az egyik angol, a másik német vagy francia nyelvből). Az elbírálásnál előnyt élvez az a hallgató, akinek egy közigazgatási szervvel olyan tanulmányi szerződése van, amelyikben a közigazgatási szerv vállalta, hogy a pályázót a tanulmányok befejezése után határozatlan időre kinevezéssel közszolgálati jogviszonyban foglalkoztatja.

A havi 50000 forintos juttatásért cserébe az ösztöndíj birtokosának vállalnia kell, hogy félévenként a minimálisan teljesítendő kreditpontok legalább 20 százalékának megfelelő mértékben többletanulmányokat folytat a számára kijelölendő Európa Tanulmányok Központjában, nyelvtudását felsőfokú nyelvvizsga szintjére fejleszti mindkét idegen nyelvből, valamint legalább az ösztöndíj folyósítása időtartamának megfelelő hónapig köztisztviselőként dolgozik a magyar közigazgatásban.

Az elbírálás az írásos pályázat és egy elbeszélgetés alapján történik, a szóbeli megmérettetés alkalmával a hallgatók szakmai felkészültségét, európai uniós ismereteit és a közigazgatási pályára iránti elkötelezettségét vizsgálja a bizottság. A pályázatokat 2002. április 30-ig kell leadni. Az érdeklődők a www.tpfiif.hu/ekko című honlapon találhatnak bővebb információt.

Érdemes tehetségesnek lenni!

A Mathias Corvinus Collegium felvételi pályázata

A Mathias Corvinus Collegiumot szervező Tihanyi Alapítvány kiemelkedően tehetséges diákokat támogat abban, hogy a bennük rejlő lehetőségeket szociális helyzetüktől függetlenül kibontakoztathassák, s érvényesülésükkel fokozzák a magyar társadalom mobilitását.

Az Alapítvány egy minőségi képzés bevezetésével igyekszik a jövő értelmisége azon részének kineveléséhez hozzájárulni, amely kiemelkedő szak tudásával, erkölcsi erejével és elkötelezettségével véleményformáló szerepet fog betölteni Magyarországon.

A létező egyetemi szakkollégiumok mindegyike egy-egy diszciplínára szakosodott. Mi azokat a tanulmányi területeket egyesítjük egy bentlakásos Collegiumban – közgazdaságtan, jog, média, modern kori történelem, nemzetközi kapcsolatok -, amelyek kiválóan kiegészítik egymást, és jó alapot teremtenek az interdiszciplinaritás megfelelő kialakításához és kiaknázásához. Az Alapítvány és a Collegium fővédnöke Mádl Ferenc, a Magyar Köztársaság elnöke.

Nézzük meg mit is jelent ez pontosan; mit tud a Tihanyi Alapítvány nyújtani, és mit kell neked tudnod ahhoz, hogy részt vehess a kurzusokon. A szakkollégiumi képzésnek az a lényege, hogy a középiskolai és/vagy egyetemi tanulmányaid mellett nagyon komoly minőségi képzést kapsz. Ez speciális, azaz szakirányú képzést és egyfajta általános képzést is jelent. A középiskolai diákok képzése internetes távoktatás keretében zajlik: ez azt jelenti, hogy havi rendszerességgel előadásokon vehetsz részt, lehetőség van konzultációra,

segítséget kaphatsz a pályaválasztásnál, figyelemmel kísérik a tanulmányaidat. Ezen kívül az Alapítvány minden évben szervez nyári tábort – hol máshol, mint – Tihanyban, ahol a tanulás mellett azért marad idő a szórakozásra, sportolásra is.

2001 februárjától az egyetemisták számára egy bentlakásos kollégium nyílt, a Mathias Corvinus Collegium, ami fantasztikus lehetőségeket nyújt. Egyágyas, fürdőszobás szobákban történik az elhelyezés; könyvtár, számítógépterem, kávéház, nyelvtanulási és sportolási lehetőségek állnak rendelkezésedre.

Első- és másodéves egyetemisták számára hirdetünk pályázatot a kollégiumba, közgazdász, jogász, 20. századi történelemmel, nemzetközi kapcsolatokkal és diplomáciával, illetve újságírással foglalkozni kívánó hallgatók számára. Minden évben körülbelül 20 hallgatót veszünk fel, akik valamelyik budapesti vagy Budapest környéki egyetemet látogatják. Az alap- és szakképzés mellett egyfajta általános képzést is kapsz (mint például logika, esszéírás, filozófiatörténet, protokoll-viselkedéskultúra). Ezen kívül borzasztó fontos a nyelvtanulás! Általában két vagy három nyelv elsajátítása a cél, amihez nagy segítséget nyújt, hogy lehetőséget kaphatsz arra, hogy már egyetemi hallgatóként olyan nemzetközi cégekhez kerülj gyakorlatra, ahol garantáltan aktív nyelvtudásra tehetsz szert.

Amiben más ez a szakkollégium, mint a többi, az az, hogy többfajta szakképzés folyik ugyanazon a helyen, ami azt jelenti, hogy közgazdászok, jogászok, történészek élnek, dolgoz-

szakmai közeletük szervezése valamint érdekeik képviselése. 1998-as megalakulása óta idén harmadszor találkoztak a 18 országot tömörítő nemzetközi szervezet küldöttei. A budapesti Balassi Bálint Intézetben rendezett konferencia fővédnöke Pálkás József oktatási miniszter, fő támogatója az Oktatási Minisztérium volt. A konferencia meghívott előadói között szerepeltek többek között az UNESCO, az Európai Unió, valamint a magyar Oktatási Minisztérium képviselői.

A PI-Net Küldöttgyűlése megválasztotta a szervezet új elnökségét, amelyben az elnöki tisztelet Olaszország küldötte nyerte el, a vezető testületben ugyanakkor helyet kaptak Magyarország, Írország, Svájc, Szlovákia és Szlovénia delegáltjai is. A szervezet emellett meghatározta főbb célkitűzéseit, és kidolgozta a következő két esztendőre szóló együttműködési programját. A PI-Net konferencia másik fontos eredménye, hogy óriási előrelépést történt az UNESCO égisze alatt magyarországi székhellyel szerveződő Fiala Tudósok Nemzetközi Fórumának létrehozása, működésének beindítása terén. Utóbbi szervezet elsődleges célja az lesz, hogy lehetőséget teremtsen a tehetséges fiatalok számára – a középiskolás korosztálytól egészen a doktori fokozattal rendelkező fiatalokig – a tudományos életbe való bekapcsolódásra, a nemzetközi kapcsolatok kiépítésére. Korábban, 2001 őszén, az UNESCO Közgyűlés 31. ülészakán általános konszenzus alakult ki abban a kérdésben, hogy a Fiala Tudósok Nemzetközi Fórumának Titkárságát Budapesten állítsák fel. Ezt követően az Oktatási Minisztérium megkezdte a tárgyalásokat az érintettekkel a magyarországi fogadókészség és a nemzetközi kapcsolatrendszer kialakítása érdekében. Ebben a folyamatban is mérföldkővet jelentett a PI-Net idei konferenciája. A rendezvény szombati napján kerakasztal-beszélgetésre ültek össze az UNESCO és az Oktatási Minisztérium képviselői, illetve a fiatal tudósok különböző korosztályait tömörítő (középiskolai, graduális felsőoktatási-doktorandusz és posztdoktori) mértékadó szervezetek, hogy megosszák tapasztalataikat a PI-Net külföldi delegáltjaival. Ezt követően az érintett magyarországi szervezetek, köztük az Oktatási Minisztérium, a Doktoranduszok Országos Szövetsége, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája, a Kutató Diákok Országos Szövetsége, a Magyar Zoltán Posztdoktori Ösztöndíjasok Társasága, az Országos Tudományos Diákköri Ta-

(folytatás a 12. oldalon)

nács valamint a Pro Scientia Aranyérmek Társasága közös nyilatkozatot írtak alá, amelyben körvonalazták a Fórum kiépítésének nemzeti modelljét, a munkában részt vevő szervezetek körét, rögzítették a Fórum legfontosabb céljait és az elkövetkező időszak teendőit. A magyar szándéknyilatkozat megszületését követően a PI-Net Küldöttgyűlése egyhangú határozatot fogadott el, amelyben kinyilvánította, hogy önálló nemzetközi szervezatként a posztgraduális hallgatókat képviselve részt kíván venni a Fórum munkájában. A PI-Net vállalta továbbá, hogy tagszervezetei révén igyekszik segíteni a Fórum munkájának megindulását azzal, hogy támogatja a kapcsolatfelvételt a fiatal tudósok újabb csoportjaival nemzeti és nemzetközi szinten.

Kormányfőjelöltek az ELTE-n

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Egyetemi Hallgatói Önkormányzata és a szintén az egyetemen működő Hallgatói Közéleti Klub rendszeresen meghívna országosan is ismert politikusokat, hogy aktuálpolitikai témákról beszéljenek a hallgatóknak. Nemrégiben két miniszterelnök-jelölt volt a klub vendége: március 22-én Medgyessy Péter, a Magyar Szocialista Párt, 23-án pedig Kupa Mihály, a Centrum Párt képviselője.

A rendezvény menete mindkét esetben azonos volt: a vendég először előre egyeztetett témákban fejtette ki álláspontját, majd a hallgatóság által feltett kérdésekre válaszolt. Az egyetem legnagyobb előadótermébe, a Gólyavárba meghívott Medgyessy Péter többször is hangsúlyozta, hogy az MSZP egyik legfontosabb célkitűzésének valamiféle stabilitás megteremtését tartja. Szükség lenne arra, hogy az egymást követő kormányok vállalják egymás intézkedéseinek folytatását, ezzel kiszámíthatóságot teremtve. Egy OECD-felmérésre hivatkozva elmondta: a 32 vizsgált ország közül Magyarország a 26. helyen áll az elsajátított alapismeretek (írás, olvasás, szövegértés, számolás) terén. Az EU-integrációban pedig az egyetlen igazi apportunk a tudás lehet. Ezért az MSZP nem kezeli külön a felsőoktatást, hanem az oktatás egészének kíván lendületet adni. Különösen fontos lenne a nyelvtudás megfelelő ösztönzése, lehetőleg már a középiskolában. Az európai integráció minden bizonnyal nagy hatást gyakorol majd az oktatási rendszerre is: az országnak fel kell készülnie a megváltozott elvárásokra, az új kihívásokra, az eddigiénél lényegesen

nek együtt, nem szeparáltan nevelődnek a különböző szakemberek, hanem adott egy fórum, ahol folyamatos eszmecsere, diskurzusra van lehetőség, és az itt kialakult kapcsolatoknak később is nagy hasznát lehet venni.

Hogyan kerülhetsz be a tudományok eme fellegvárába? Természetesen felvétellel.

A felvételi jellege ugyanolyan mind a középiskolások, mind az egyetemi hallgatók esetében.

A Mathias Corvinus Collegium FELVÉTELI PÁLYÁZATOT hirdet

- elsőéves közgazdász, jogász és bölcsész egyetemi hallgatók számára
- minőségi szakképzést nyújtó bentlakásos kollégiumába.

A harmadik tanévt megkezdő Collegium 2002 szeptemberében induló 8 szemeszteres képzésének keretében a jog, a közgazdaságtan, a modern történelem, a média, a nemzetközi kapcsolatok iránt érdeklődő, kiemelkedően tehetséges hallgatók ál-

talános és szakmai bevezető kurzusok elvégzése után neves elméleti és gyakorlati szakemberek, tutorok irányítása mellett mélyülhetnek el az általuk választott szakterületen. Képességeik kibontakoztatásához a hallgatóknak a Collegium minden feltelt térítésmentesen biztosít (külön lakószoba, számítógépterem, nyelvtanulás, sportolási lehetőség).

Felvételre pályázni a különböző témakörökből választott rövid esszével lehet.

A legfeljebb 5-8 oldalas pályamunkákat 2002. május 17-ig kell leadni. A Collegiumról és a felvételirol bővebben a www.collegium.hu honlapon tájékozódhatsz.

További információkért, kérjük, fordulj a Collegium titkárságához:

Tel./Fax: 372-0194

E-mail: tihamia@elender.hu

Postacím: 1518. Budapest, Pf.: 155.

(Személyesen: 1016. Budapest, Somlói út 51.)

Szent Ignác Szakkollégium

„Mikor a szobrász márványtömböt kap kezei közé, először tanulmányozni fogja, mit is faraghatna ki belőle. Így vagyunk mi is a feladattal: keresztény értelmiségivé válni. – A szobrász céltudatosan fog a műbe, és minden kalapácsütése ezen kitűzött céljának szolgálatában áll. Ha nem így tenne, sohasem lenne a márványból műalkotás.”

Tömka Emil rektor

Intézményünk alapításának tizedik évét ünnepeltük a 2001/2002-es tanévben, ám a kollégium történetének kezdeteihez egészen 1988-ig kell visszanyúlítani. A kollégium épülete még a munkásörsg XIX. kerületi bázisa volt, amikor dr. Forrai Tibor vezetésével létrejött a Szent Márton Alapítvány, amely a rendszerváltást követő-

en a váci egyházmegye támogatásával hozta létre az azóta jelentősen átépített Szent Ignác Szakkollégiumot.

A Szent Ignác Szakkollégium 48 férőhelyes, koedukált intézmény: tagjai Budapest felsőoktatási intézményeinek hallgatói közül kerülnek ki. A kollégium épülete Kispest központjában, jól megközelíthető helyen fekszik. A háromszintes főépület egy kisebb, földszintes ház egészíti ki. Ebben kapott helyet az iroda, a folyóirat-olvasó, a kápolna, a könyvtár, egy kisebb számítógépterem valamint egy edzőterem is. A diákok a főépületben 24 kétágyas, fürdőszobával ellátott szobában laknak. A szobák közvetlenül csatlakoznak a szakkollégium informatikai rendszeréhez és ezen keresztül az ingyenes internethez is. A második emeleten találhatóak a közösségi helyiségek,

valamint egy önálló számítógép-terem. Ugyancsak itt van a nagyon jól felszerelt konyha valamint az étkező is. A kollégium nagyterme lehetővé teszi, hogy rendezvényeinken külső résztvevők is rendszeresen jelen legyenek.

A Szent Ignác Szakkollégium diákjainak három szinten is meg kell felelniük a belső követelményrendszernek. Alapvető, hogy saját egyetemén mindenki az átlag felett teljesítsen, mellette tevékenyen vegyen részt a kollégium saját képzési rendszerében, valamint a közösség életében.

A szakkollégiumi tanulmányok négy alapvető eleme az alapképzés, a választott kurzusrendszer, a tutoriális képzés és az egyéb programok.

Az alapképzés négy félévig tart, és minden újonnan felvett kollégista számára kötelező. Az egy félév retorika, esszéírás, teológia és filozófia kurzus elvégzése után vehetők fel a választott kurzusok. Bármilyen kurzus indításának előfeltétele, hogy legalább öt jelentkezővel, egy elkötelezett szakmai vezetővel és a tanulmányi vezető által is jóváhagyott, kidolgozott kurzustervvel rendelkezzen. Választott kurzusaink közé tartozik a politológia, a környezetvédelem, a művészettörténet, a néprajz és a haladó retorika képzés. Szakkollégistáink kötelező nyelvtanulását a kollégium anyagilag támogatja. A szakkollégium a komoly szakmai munkát végző diákjai számára biztosítja, hogy kutatásaikat a téma neves szakértőinek irányításával végezzék.

Az egyéb képzési programok részét képezik a szimpóziumok, kollégiumi estek, nyári táborok, kollégiumi hétvégék.

A kollégium 1999 őszétől hivatalosan is a Jézus Társasága Alapítványhoz került, miután az alapítók szándéka szerint egyesült a Szent Márton Alapítvánnyal. A jezsuita atyák már a kezdetektől fogva ellátják a kollégium lelkesítő teendőit. Fél-évente egy közös lelkigyakorlatot tartunk, amelyben aktív szervezési feladatok hárulnak a vállalkozó kedvű

diákokra is. A tanév folyamán többször van alkalmunk egy-egy rekollézióval való részvételre. Ezen kívül szerepet vállalunk a keresztény fiatalokat tömörítő KIFE munkájában is. A szakkollégium közösségi programjait és mindennapi életét a diákok szervezik, s mindezt a Diákbizottság hangolja össze.

Persze van helye a szórakozásnak is. A komolyabb témák iránt érdeklődők igényeit a filmklub elégíti ki, de az évnitó bulitól kezdve a közös szilveszterezés lehetőségén és a farsangi bálon keresztül egészen az évzáró kereti partiig számos lehetőség adódik közös kikapcsolódásra. Szakkollégiumunk komoly sporthagyományokkal rendelkezik. A sporttevékenység központja a jól felszerelt konditerem, a fő megmérettetés pedig a hagyományőrző tavaszi sportnap. A közeli lakótelep kosár-, és focipályái szintén nyitva állnak előttünk, de van lehetőség kocogásra is. Évközben a környező hegyekbe kirándulunk, télen sítúrát szervezünk, nyáron csónaktúrára megyünk. Reméljük, e lehetőségek közül mindenki megtalálja maga számára a leghasznosabbat. A kollégium idén tavasszal is felvételit hirdet, ami három részből áll: egy írásbeli részből, amit április 23-ig kell elküldeni a kollégium címére; egy felvételi nyílt napból (időpontja május 5.), aminek célja, hogy a kollégisták jobban megismerjék a felvételizőket és egy szóbeli részből (május 6-7.). A írásbeli anyag letölthető a www.szentignac.hu-ról vagy kérhető az irodából.

Ha szívesen lagnál velünk, akkor arra kérünk, hogy jelentkezzen, ha pedig még hezitálsz, akkor bátran keress meg minket, örömmel körbevezetünk a kollégiumban. (A kollégiumba úgy tudsz legkönnyebben elérni, ha a hármaskörművel eljössz a Határ útig, s onnan az 50-es villamossal jössz még három megállót, a Kossuth térig.)

Címünk: Budapest 1191 Hunyadi utca 2-4. Telefon: 282-9848 (iroda) 282-9772 (kollégisták), fax: 281-0059, e-mail: iroda@szentignac.hu

dinamikusabb munkaerő-áramlásra – mondta a miniszterelnök-jelölt. Medgyessy a jelenlegi ösztöndíjrendszert szétaprózottnak nevezte – ezt a Magyar Szocialista Párt egy nagy nemzeti ösztöndíjprogram keretében kívánja megreformálni. Ennek hat eleme lenne: a jelenlegihez képest 30%-kal megemelt szociális támogatás, a belföldi tanulmányi és kutatási ösztöndíj, a külföldi tanulási és kutatási ösztöndíj, valamint a határon túli magyarok belföldi tanulmányait segítő ösztöndíj. Szintén szükség lenne a felsőoktatás infrastruktúrájának fejlesztésére – a miniszterelnök-jelölt ebben folytatni kívánja az előző kormány munkáját. Ugyancsak fontos megoldandó feladatnak tartotta a kollégiumok fejlesztését, illetve új kollégiumi férőhelyek építését. Medgyessy Péter külön hangsúlyozta: az MSZP nem tervezi a tandíj bevezetését és meg kívánja tartani a diákhitelt. A Bursa Hungarica ösztöndíjrendszert is alapvetően jónak nevezte, ugyanakkor fontosnak tartaná a legjobban rászoruló települési önkormányzatok kiemelt támogatását, hogy az ott élő hallgatók se essenek ki a támogatási rendszerből. A fórum másnapi vendége, Kupa Mihály először pártját, az Összefogás Magyarországiért Centrumot mutatta be. A párt eredetileg civil szerveződésként indult Harmadik Oldal Magyarországiért néven, ám hamarosan – a sok kilépő és más párt-hoz csatlakozó tag miatt – önálló pártot alapítottak, amelyben az alapítókön kívül jelen van a Zöld Szalag Mozgalom, a Magyar Demokrata Néppárt és a Kereszténydemokrata Néppárt is. A felsőoktatás kapcsán a pártelnök is elmondta: nem szeretnék külön fejezetként kezelni a felsőoktatást. Valamennyi oktatási forma fontos, az át- és továbbképzést valamint a tudományos kutatásokat is beleértve. Utóbbival kapcsolatban azt is elmondta: mindenképp az egyetemi autonómia visszaállítására lenne szükség. Nagy szükség lenne arra, hogy a felsőoktatás kimeneteit összehangolja a piac igényeivel – így biztosítva azt, hogy a diplomával rendelkező szakemberek valóban el tudjanak helyezkedni. A diákhittel a Centrum miniszterelnök-jelöltje alapvetően egyetértett, de hozzátette: a jelenleginél erősebb ösztöndíjrendszerre is szükség lenne.

(Educatio Press)

Aktuális pályázatok

Cím	Határidő	Elérhetőség	Megjegyzés
Diákok a tudományért	2002. 03. 26. 2002. 10. 15.	http://www.prof.iif.hu/prc	<ul style="list-style-type: none"> Hallgatói kutatómunka támogatására, bel- és külf. tanulmány-utak támogatására (esetleg publ. kiadásokra)
Pályázati felhívás magyar-brit közös felsőoktatási, kutatási és kulturális program keretében megvalósuló szakembecserékre	2002. 03. 28.	http://www.om.mob	<ul style="list-style-type: none"> 2 millió Ft/év Csak utazási és tartózkodási költség fizethető
Kollégiumokért	2002. 03. 29. 2002. 10. 11.	http://www.prof.iif.hu/prc	<ul style="list-style-type: none"> Kollégiumonként 1 pályázat adható be!
OM pályázati felhívása a felsőoktatás szaknyelvi képzés technikai feltételrendszerének fejlesztésére	2002. 04. 02.	http://www.fpi.hu	<ul style="list-style-type: none"> Karonként egy pályázat adható be! Csak beruházásra fordítható!
Posztdoktori pályázat	2002. 04. 08.	http://www.otka.hu	<ul style="list-style-type: none"> Max 35 év! 150 e Ft/hó
Mecenatúra	2002. 04. 15. 2002. 07. 15.	http://www.om.hu	<ul style="list-style-type: none"> Nemzetközi konf. részvétel (utazás, regisztr. ksg) Konf. szervezés Nemz. szakmai szervezetek tagdíja
Rendkívüli publikációs pályázat – ÚJ	2002. 04. 15.	http://www.otka.hu	<ul style="list-style-type: none"> OTKA kutatások eredményeinek publikálásához! Nyomdai költségek max. 50%-a! (T/10-T/13, F/7-F/10)
Magyar–koreai TÉT	2002. 04. 24.	http://www.om.hu	<ul style="list-style-type: none"> Nemzetközi kutatócsere támogatása (csak utazási és tartózkodási költség)
Szent-Györgyi Albert Ösztöndíj – ÚJ	2002. 04. 26.	http://www.om.hu	<ul style="list-style-type: none"> Tudományos fokozattal rendelkező, külföldön élő kutatóknak!
Magyar–flamand TÉT – ÚJ	2002. 04. 30.	http://www.om.hu	<ul style="list-style-type: none"> Nemzetközi kutatócsere támogatása (csak utazási és tartózkodási költség)
Tematikus és ifjúsági pályázat – ÚJ	2002. 05. 02.	http://www.otka.hu	<ul style="list-style-type: none"> 2003–2006 között: kutatási költségekre, berendezésekre kérhető, témavezetőnek tudományos fokozattal kell rendelkeznie!
Magyar–mexikói TÉT – ÚJ	2002. 05. 03.	http://www.om.hu	<ul style="list-style-type: none"> Nemzetközi kutatócsere támogatása (csak utazási és tartózkodási költség)
Diákcsere mozgalomért	2002. 05. 06.	http://www.prof.iif.hu/prc	<ul style="list-style-type: none"> Egyéni külf. tanulmányút – nappali tagozatos hallgatóknak Diákcserek támogatása – felsőokt. intézm. intézeti, tanszékei pályázhatnak
Magyar–ukrán TÉT – ÚJ	2002. 05. 07.	http://www.om.hu	<ul style="list-style-type: none"> Nemzetközi kutatócsere támogatása (csak utazási és tartózkodási költség)
Oszták–magyar együttműködési projekt	2002. 05. 15. 2002. 10. 15. 2002. 12. 15.	http://www.oma.hu	<ul style="list-style-type: none"> Oktatási, kutatási területen: kétoldalú rendezvények, oktatási együttműködés, egyetemi, főiskolai képzés, tanulm. kirándulás, oktatási segédanyagok, közös kutatás
Magyar–oszták TÉT	2002. 05. 15.	http://www.om.hu	<ul style="list-style-type: none"> Nemzetközi kutatócsere támogatása (csak utazási és tartózkodási költség)
Tudomány az oktatásban	2002. 05. 15.	http://www.prof.iif.hu/prc	<ul style="list-style-type: none"> Új kutatási eredmények, új tantárgyak oktatását szolgáló tananyag
Magyar–francia TÉT	2002. 05. 17.	http://www.om.hu	<ul style="list-style-type: none"> Nemzetközi kutatócsere támogatása (csak utazási és tartózkodási költség)
Magyar–japán TÉT – ÚJ	2002. 05. 27.	http://www.om.hu	<ul style="list-style-type: none"> Nemzetközi kutatócsere támogatása (csak utazási és tartózkodási költség)
Konferencia-részvételi és konferencia-szervezési pályázat	2002. 05. 30. 2002. 09. 30.	http://www.otka.hu	<ul style="list-style-type: none"> Utazási támogatás: Eu: 100e Ft, Európán kívül: 200e Ft Konferencia-szervezés: max. 200e Ft
Magyar–dél-afrikai TÉT	2002. 05. 30.	http://www.om.hu	<ul style="list-style-type: none"> Nemzetközi kutatócsere támogatása (csak utazási és tartózkodási költség)
Magyar–cseh TÉT – ÚJ	2002. 05. 31.	http://www.om.hu	<ul style="list-style-type: none"> Nemzetközi kutatócsere támogatása (csak utazási és tartózkodási költség)
EU5. keretprogram INCO közösségi kutatások	2002. 07. 16.	http://www.cordis.lu	<ul style="list-style-type: none"> Konferencián való részvétel, ill. konferenciák szervezése Magyarországon
Tudományos kutatói ösztöndíj – ÚJ	2002. 08. 15.	http://www.mta.hu	<ul style="list-style-type: none"> Külföldön élő magyar kutatóknak és magyar vagy magyarországi kutatásokkal foglalkozó nem magyar anyanyelvű külföldi állampolgárságú kutatóknak
Humán kutatási potenciál és a társ.-i, gazd.-i tudásbázis fejlesztése Eu5-ihp+	Folyamatos	http://www.om.hu	<ul style="list-style-type: none"> Ösztöndíj, eu-i kutatók továbbképzése, közös eu-i projektek

Pártelnökök a Közgázon

MIÉP

Csurka István, a Magyar Igazság és Élet Pártjának elnöke volt a vendége a *Pártelnökök a Közgázon* sorozat március 7-én tartott rendezvényének. A jelenlegi politikai palettán a nemzeti radikalizmust képviselő, megjelenítő párt 1993-ban alakult az MDF-ből kirekesztett platform bázisán. Az 1994-es választásokon 1,59%-kal a parlamenten kívül rekedt; 1998-ban 5,47%-kal a parlamentbe került párt elnökének várakozásai szerint a párt 15-20%-os eredményével a harmadik erővé válhat a választásokat követően.

A beszélgetés aktuálpolitikai részében szó volt a FIDESZ-MPP-nek tett ajánlatról: a MIÉP bejelentette, hogy a választások első fordulóját követően több mint 100 egyéni képviselőjelöltjét kívánja visszaléptetni a nemzeti oldal javára. A koalíciót firtató kérdésekre reagálva a pártelnök elmondta, mivel várakozásai szerint a MIÉP harmadik erővé válik, így összesen egyféle koalíciós együttműködés képzelhető el – a FIDESZ és a MIÉP között kötendő.

A hatalommegosztás kérdéskörére – azaz a kérdésre, hogy a MIÉP milyen tárcákra, posztokra tart igényt hatalomra kerülése esetén, az elnök úgy válaszolt, hogy a téma még párton belül is tabunak számít, a MIÉP önnön maga által deklaráltan programjának megvalósításáért és nem miniszteri bársonyszékekért küzd. A megmaradni, gyarapodni, visszaszerezni jelszavak jegyében íródott program alapvetően globalizációellenes tekintettel arra, hogy a párt meglátása szerint a nemzet nem tud magasztos célok nélkül megmaradni, a globalizáció pedig ettől fosztja meg.

A szélsőségeséget firtató kérdéseket, miszerint a párt antiszemita, irredenta lenne, az elnök határozottan visszautasította. Az antiszemitizmus kapcsán elmondta, hogy ő maga soha nem volt az, és pártjának semmilyen nézete, programpontja nem támasztja ezt alá, amíg az irredentizmus kérdéskörét érintő kérdésekre úgy válaszolt, hogy véleménye szerint létezik olyan, hogy történelmi igazságosság, s amennyiben a történelmi helyzet úgy hozza, a magyarság joggal veheti fel a területi kérdések rendezését igazságtétel végett.

A MIÉP meglátása szerint a párt jelentősége nőhet, amennyiben következetesen képviseli elveit és programját tekintettel arra, hogy a MIÉP az egyetlen olyan parlamenti párt, amely még nem vállalt kormányzati szerepet, és így mentes annak minden negatív hatásától.

FKGP

Torgyán József, a Független Kisgazda Földmunkás és Polgári Párt elnöke a *Pártelnökök a közgázon* sorozat március 11-i rendezvényén fejtette ki nézeteit.

A Magyar Országgyűlés egyetlen történelmi pártjának vezetője a beszélgetés során bemutatta pártját, értékelte a koalícióban töltött időszakot, aktuálpolitikai kérdésekről szólt, és ismertette a párt programjának főbb téziseit. Az 1900-as évek elején szerveződött, 1988-ban újjáalakult politikai tömörülés társadalmi bázisát a vidéki lakosság alkotja. A párt a rendszerváltozás óta folyamatosan részese, aktív szereplője a magyar közéletnek, 1990-ben, 1994-ben és 1998-ban is eredményesen szerepelt a parlamenti választásokon.

A küszöbön álló választásokon való szereplés esélyeit latolgatva a pártelnök elmondta, reményei szerint a párt ismét a mérleg nyelve lehet. A párt népszerűségvesztését firtató kérdésekre reagálva elmondta, hogy annak oka nem a kormányzati szerepvállalás, amelyet a maga részéről eredményesnek tart, és nem is a párt belső válsága, felaprózódása, hanem külső tényezőknek tudható be, amelyek közül kiemelte a FIDESZ és személyesen Orbán Viktor felelősségét, élesen bírálva a kormányfőt. Ezt követően ismertette a párt választási programjának lényeges pontjait, amelynek vezérgondolata: „A haza nem eladó!” – ami alapvetően a földtulajdonlás kérdésére vonatkozik. A párt programja a társadalmi bázist alkotó vidéki lakossághoz szól, kiemelt jelentőséget tulajdonítva az agráriumnak, s amely programpontok a mezőgazdaság szerkezetátalakítását célozzák.

A párt magát a demokrácia utolsó védőbástyájának tekintti, s a program kiemelt jelentőséget tulajdonít a demokrácia, a rendszerváltozás vívmányai megőrzésének.

A Független Kisgazdapárt a nemzet által választandó életformát kínálja népének az Isten-Haza-Család jelszavak jegyében.

Magyar Szocialista Párt

2002. március 12-én Kovács László, az MSZP elnöke, külügyminiszter-jelölt volt a *Pártelnökök a Közgázon* sorozat vendége.

Az MSZP, a legnagyobb ellenzéki párt modern szociáldemokrata, a baloldali értékek mellett elkötelezett pártként definiálja magát. Programjában három fordulatot tűz ki célul: fordulatot a szociális viszonyokban, fordulatot a demokrácia érvényesülésében és fordulatot a modernizációban. Különös hangsúlyt kap a mezőgazdaság válságának felszámolása.

Gazdaságpolitikájuk célja, hogy a 2002–2006-os ciklus végére évi 5-6%-os GDP-növekedést, 6-7%-os inflációt valamint a bérek érezhető növekedését érjék el. A kiemelt gazdaságpolitikai feladatok között említik többek között az érdekegyeztetés normális működésének helyre- ➔

állítását, a kormány üzleti világ előtti hitelességének visszanyerését, a munkajövedelmek dinamikus emelését, a heti munkaidő 38 órára csökkentését, a foglalkoztatás bővítését, továbbá az egészségügy konszolidációját és átalakítását. 2003-tól megszüntetnék a munkáltatók által fizetett egészségügyi hozzájárulást és csökkentenék az SZJA-terheket. Szorgalmazzák a beruházási ráta legalább 30 százalékra emelését. Az oktatás fejlesztését tartós és fő prioritásként kezelnék a gazdaság versenyképességének megőrzése érdekében.

Külpolitikájuk egyetlen vezérlő elve a nemzeti érdek érvényesítése. Kiemelt feladatuknak tartják a határon túli magyar kisebbségek ügyének képviselését. Céljuk, hogy a szomszéd országokkal olyan kapcsolatot építsenek ki és ápoljanak, amely ideális feltételeket nyújt az ottani magyarságnak ahhoz, hogy megélhesse nemzeti identitását. Az EU-csatlakozás során nyílt beszéldelemmel és folyamatos érdekegyeztetéssel érvényesítenék Magyarország és a magyar nemzet érdekeit.

Programjuk fontos részét képezi a társadalom több dimenzió szerinti taglalása. Meg kívánják teremteni:

1. A tudás és az információ társadalmát: Ennek érdekében esélyteremtő, magas színvonalú oktatást valósítanak meg, és fontosnak tartják a tájékoztatás és tájékozódás szabadságát.

2. A jólét és szociális biztonság társadalmát: céljuk a teljes körű foglalkoztatás, az európai szintű bérek elérése, a biztonság a munkavállalóknak és az idősebbeknek.

3. Az egészség társadalmát: egészséges és edzett, sportoló embereket szeretnének.

4. A vidék társadalmát: fejlődő vidéket és versenyképes mező- és élelmiszergazdaságot szeretnének.

5. A környezettel harmóniában élő társadalom: a fenntartható fejlődést tartják fontosnak.

6. Az egyenlő esélyek társadalmát: esélyt akarnak adni a roma közösség társadalmi felemelkedésére.

7. Szabad, demokratikus, önszervező társadalom: konszenzusos demokráciát, aktív, esélyteremtő államot és erős civil társadalmat kívánnak megvalósítani.

Kovács László a leendő választásokkal kapcsolatban elmondta, hogy nagy részvételi arányra számít, mert nagy a választások tétje: az, hogy Magyarország demokratikus jogállam lesz-e.

SZDSZ

Kuncze Gábor a Szabad Demokraták Szövetségének elnöke március 21-én vendégeskedett az egyetlen tartott sorozatban. A Szabad Kezdeményezések Hálózata nevű ellenzéki mozgalom bázisán szerveződött párt elnöke aktuálpolitikai kérdésekről szolt és ismertette a párt választási programjának főbb irányelveit.

A választások kimenetelét firtató kérdésekre reagálva annak a meggyőződésének adott hangot, hogy három

párt (FIDESZ, MSZP, SZDSZ) kerül majd a parlamentbe, és pártja eléri a célul kitűzött 10%-os értéket, figyelembe véve a társadalmi bázist alkotó, a liberális gondolkodást magukénak valló 15-20%-nyi magyart. A koalíciós találgatásokra reagálva elmondta: jelenleg semmilyen lehetőséget nem lát a FIDESZ-szel való esetleges együttműködésre. A rendszerváltó jellegét mind a mai napig leginkább megőrző párt elnöke ezt követően ismertette a közösségi érdeket a pártérdekek elé helyező elv alapján íródott választási program főbb téziseit:

- Az Európai Unió felzárkózás és csatlakozás gazdasági programja (adócsökkentés, megtakarítások növelése, államháztartási reform)

- Informatikai program (e-access, e-business, e-democracy, e-school)

- A versenyképes tudás programja (oktatási reform, idegen nyelvtanulási program, közoktatási rendszer fejlesztése, a felsőoktatás piacosítása, élethosszig tartó képzés támogatása)

- Autópálya és hídépítési program (útalap visszaállítás, autópálya és hídépítési programok)

- Környezetvédelmi program (környezetbarát rendszerek, energiaforrások, rendszerek és eszközök bevezetése és ennek támogatása)

- Lakáspolitikai program (kiegyensúlyozott támogatás, szervezett lakásépítés arányának növelése)

- Foglalkoztatási program (diplomás minimálbér bevezetése, új foglalkoztatási formák bevezetése, munkanélküli ellátás rendszerének átalakítása)

- Közbiztonsági program (szervezett bűnözés elleni hatékonyabb fellépés, a rendőrség szakmai önállóságának növelése)

- Az önkéntes és hivatásos hadsereg megeremtésének programja (a kötelező sorkatonai szolgálat eltörlése, önkéntes nemzetőrség megszervezése, a hivatásos állományok karrierprogram)

- A határon túl élő magyarok nemzeti kultúrájának programja (ösztöndíjak, továbbképzési támogatás, kedvezmények kiterjesztése a magyar nyelven oktatóknak, tanulóknak)

Fidesz-MPP

2002. március 22-én Pokorni Zoltán a Fidesz-MPP elnöke volt a *Pártelnökök a Közgázon* sorozat utolsó vendége.

A Fidesz-MPP, a legnagyobb kormányzó párt az idei választásokon szövetségben indul az MDF-fel, a Magyar Kereszténydemokrata Szövetséggel, a Kisgazda Polgári Egyesülettel, a Fidelitással és a Lungo Drommal, közösen alkották meg választási programjukat is.

A program négy alappillére épül: a gazdaságpolitikára, a család fontosságára, a polgári életmódra és a polgárokat szolgáló államra.

1. Gazdaságpolitika: a Fidesz szerint a mostani koalíció kormánya elődjéhez képest gyökeresen más társadalmi- és gazdaságpolitikai szemléletet képvisel. Ezen gazdaságpolitika elsődleges célja a tisztességes munkából élők, az önmagukat felemelkedésükért tenni tudók és tenni is akarók, a gyermekek vállalkozói és a végigdolgozott életük gyümölcsét élvezni akarók jólétének megteremtése és növelése. Területeik, hogy 2006-ig az inflációt 3% alá szorítják, az államháztartás hiányát 3% alatti szintre csökkentik. Biztosítják annak gazdasági feltételeit, hogy Magyarország belépjen az eurót használó országok közé.

2. Család fontossága: a polgári koalíció kormánya politikájában középpontjába a családot állította. A polgári kormány programjának egyik sarokkövét a családtámogatási rendszer megújítása jelenti. 2006-ig el akarják érni, hogy az adómentes jövedelem az 1 gyermekes családoknál 1 millió, a 2 gyermekeseknél 2 millió, a 3 gyermekeseknél 3 millió forint legyen. A kiegészítő családi pótlék összegét megkétszereznék, a rászorulóknak ingyenes étkeztetést biztosítanának a bölcsődében, óvodában, általános és középiskolában.

3. Polgári életmód: intézmények átszervezésére, épület- és eszköz korszerűsítésre, a szakorvosok és szakdolgozók bérének emelésére 2006-ig összesen 606 milliárd forint pluszpénzt áramoltatnának az egészségügybe. Céljaik között szerepel a polgárok egészséges életkilátásának javítása, a várható életkor meghosszabbítása. A 2010-ig szóló

Népegészségügyi Programmal megteremtették annak feltételeit, hogy a férfiak életkora legalább négy, a nők életkora legalább három évvel meghosszabbodhasson. 2006-ig elérnék, hogy minden megyei jogú városban legyen modern uszoda és végrehajtanák a múzeumi intézményrendszer átfogó megújítását. Fontosnak tartják, hogy pályázzunk a 2012-es olimpia megrendezésére, mert ez eddig nem látott távlatokat nyitna meg Magyarország polgárai előtt.

4. Polgárokat szolgáló állam: népszavazással erősítenék meg az uniós csatlakozást. Véleményük szerint reális célként tűzhetjük ki, hogy 2015-re elérjük az Európai Unió átlagos fejlettségi szintjét. Kitartanak azon javaslatuk mellett, hogy az Országgyűlés létszáma jelentősen csökkenjen, mert ez javítaná a képviselői munka hatékonyságát, gyorsítaná és olcsóbbá tenné a törvényhozást.

Pokorni Zoltán kifejtette, hogy 2002 kulcsfontosságú év a jövőbeli EU-csatlakozás miatt. Az elkövetkező választásokkal kapcsolatban föltesztelt kérdésre válaszolva elmondta, hogy már korábban kizárták az együttműködést a MIÉP-pel. A szavazás eredményével kapcsolatban nem akart jóslatokba bocsátkozni, a kisebb pártok bekerüléséről azt mondta, hogy az nagy mértékben a részvételi aránytól függ majd.

Az összeállítást KI és GLZS készítette

Tőzsdei összefoglaló

(március 1-22.)

Belföld

A makrogazdasággal kapcsolatos hírek területén kiemelhető, hogy napvilágot láttak a februári inflációs adatok. A fogyasztói áremelkedés mértéke 6,2% volt februárban a bázisidőszakhoz képest, ami megegyezett a piac várakozásaival. A hír nem váltott ki jelentős hatást a devizapiacra, a forint valamelyest erősödött, a periódus végén 11,7%-on állt a sáv erősebb oldalán.

Az állampapírpiacra alig változott a hozamszint, a periódus végén az irányadónak tekintett 3 hónapos diszkont kincstárjegy hozama 8,34% volt. A Magyar Nemzeti Bank közzétette a végleges, januári folyó fizetési mérlegadatokat, a mérleg egyenlege 390 m euro hiányt mutatott, ami mintegy 106 m-val haladja meg az előzetesen közzétett értéket.

A Budapesti Értéktőzsdén emelkedtek a részvényárfolyamok hírszegény környezetben. A BUX értéke a perió-

dus végén 2,9%-kal állt magasabban, 8170 ponton zárt. A vállalati hírek közül kiemelhető, hogy az OTP részvényeit felaprózták, az 1000 Ft-os névértékű papír helyébe 100 Ft-os papírok léptek. Talán ennek is köszönhető, hogy a bankpapír a periódus nyertese volt. A MATÁV részvényei is jól szerepeltek, amiben szerepet játszott a periódus folyamán közzétett bejelentés, miszerint a telefoncég indul a bolgár állami telefonvállalat 65%-os csomagjára kiírt tenderen.

Külföld

A tengerentúlon enyhén emelkedtek a részvényárfolyamok optimista hangulatú kereskedésben. A DJIA 0,57%-kal magasabban, 10428 ponton, a Nasdaq 2,7%-kal magasabban, 1851 ponton, a SP 500 1,5%-kal magasabban, 1149 ponton zárta a kereskedést. Az optimista hangulatnak Alain Greenspan beszéde adott alapot, ⇨

amelyben kiemelte, hogy véleménye szerint az amerikai gazdaság ismét növekedési fázisba került, a recessziós félelmek immár alaptalanok. Ennek megfelelően nem változtattak az irányadó kamatlábakon a FED március 20-i ülésén.

A dollár valamelyest gyengült az euroval szemben, a periódus során 87-88 dollárcentet kellett adni az immá-

ron egyetlen törvényes európai fizetőeszköz egységéért. Az olajpiacon ismét emelkedtek az árfolyamok: az irányadónak tekintett Brent típusú olaj meghaladta a 25 dollár/barelles szintet.

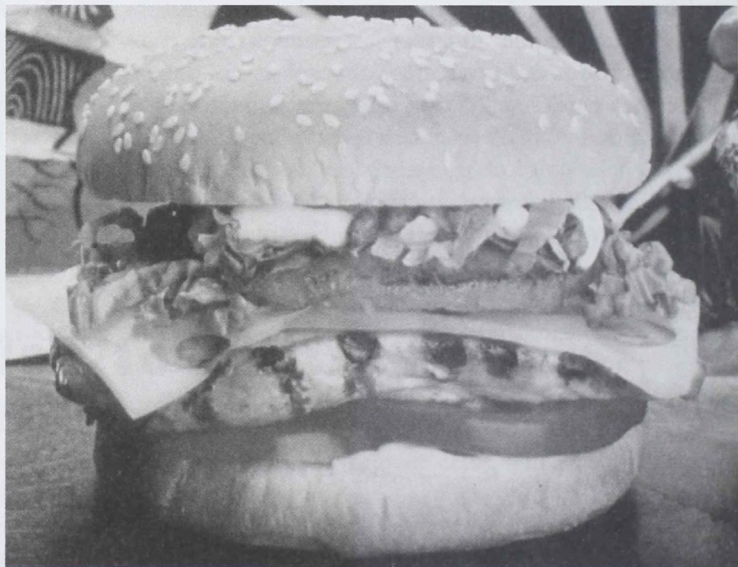
Kremzer Imre

Amcsi könyvek lopakodó akciója

Jönnek az amerikai könyvek. Mikróból, makróból, külgazdából, marketingből, és körük egyre csak bővül. Szó se róla, nagyon jó kis könyvek, csak egy kicsit szájbarágósak meg hosszúak, minimum 5 kilósak, és – bár baromi szép borítójuk van – nagyon drágák.

Ezt az áldozatot azonban dalolva meghozzuk, hiszen a jövőnkéről van szó. Hogyan lehetnének versenyképesek nemzetközi szinten, ha nem egy nyelvet beszélünk, ha nem hasonló a szaktudás, amit elsajátítunk? Egy multi nyilván jó néven veszi, hogy értjük a dörgést. És végül is miért ne vehetnénk át a fejlett világ modelljeit? A természettudományokban ez ma már nyilvánvaló, a fizika, kémia, matematika mindenhol ugyanúgy működik. Csak-hogy mi legalább felerészben társadalomtudományt művelünk. A társadalomtudományok pedig nagyban függenek a társadalomtól, vagyis a történelmi gyökerektől, az életkörülményektől, a szokásoktól, hagyományoktól, az emberek gondolkodásától. És a társadalom nem működik ugyanúgy mindenhol. Az a modell, ami talán bevált egy gazdaságilag fejlettebb, más kultúrában, nálunk olyan torz lesz, hogy állandóan a lyukakat kell majd tömködni rajta. Ha anélkül veszünk át egy társadalommal kapcsolatos elméletet, hogy körültekintően hozzáigazítanánk saját adottságainkhoz, az nem lesz alkalmazható hosszú távon. Nem fog hatékonyan működni, és drága lesz, pedig nálunk a pazarlás egyelőre még nem sikk. Lehetne azzal érvelni, hogy ha kikerülünk, úgymint megtanuljuk majd, mik a realitások, és hogyan érdemes mozogni közöttük, de miért ne lehetne ezt most elsajátítani? Itt gazdasági szakembereket képeznek, akiknek olyan tudással kell végezniük, ami jó esetben használ az országnak, nem pedig gyakorolni rajta még úgy tíz évig. Ráadásul egy külföldi cég is olyan szakembereket keres majd, akik segíteni tudnak nekik eligazodni a hazai viszonyokban. Egyébként lecserélhető, multik által ide-oda dobált munkaerő leszünk, amely

minden közegben idegenül csetlik-botlik. Kornai professzor is csodálkozásának adott hangot, amiért a magyar technokrácia igyekszik szabadulni speciális tudásától, és inkább asszimilálódik az átlagba.

A magyar tudományos körökben pedig lenne szellemi potenciál. Jól ismerik a nyugati irodalmat: ami nekünk is megfelelő, azt átvehetnénk minden probléma nélkül. Vagy talán pont őket kell ezzel ellehetetleníteni? Nem divatosak, vagy ne adj isten már éltek az előző rendszerben is? Vagy ez pusztán paranoia?

Talán ez a probléma nem is olyan súlyos. Mindenesetre ki fog derülni pár évtizeden belül, hogy szakembereink alkotnak, vagy csak kontárkodnak a megszerzett ismeretek birtokában. Addig pedig megveszem a szép kis könyvet, benyomok az agyamba néhány száz versikeszerű trivialitást, és ügyesen levizsgálom belőle. És közben egy kicsit baleknak érzem magam.

Kocka

Rendhagyó közgazdaságtani szöveggyűjtemény

Robert H. Nelson: Földre szállt mennyország
(részletek a bevezetőből)

[...] Néhány évvel ezelőtt gondolatokat kezdtem lejegyezni a kormány körüli közgazdászok tanácsadói szerepéről. Számos másik társamhoz hasonlóan én is arra a következtetésre jutottam, hogy a közgazdászok nem azt teszik a gyakorlatban, mint amiről prédikálnak. Nem semleges szakemberek, akik a mások által táplált alapvető értékek és hitek megvalósításához megteremtik a szükséges eszközt. Nem tartják folyamatosan távol magukat a politikától bezárkózva az olyan témákhoz kapcsolódó munkájukba, amelyek szigorúan tudományos értelemben vett ellenőrzés alá esnek. Ha csak az efféle szabályok megfigyelésére fordítanak idejüket, rendkívül beszűkülnének, eldugulnának a gazdasági ráfordítások jó néhány olyan területen, ahol a közgazdászok nap mint nap tevékenyen vesznek részt az aktuális társadalmi vitában.

Inkább azt állítottam (sok egyéb szakmabelivel egyetemben), hogy a közgazdászok valójában a világról való sajátos gondolkodás határozott szószólói. Valamiféle lencse vagy szűrő használata nélkül a világ történései még inkább kaotikusnak és kuszának tünnének. A közgazdaságtan interpretálja az eseményeket, jelentést ad nekik vagy rendel hozzájuk. Ráadásul a közgazdászok nem egy passzív, pártatlan nézőpontból kínálják föl távlataikat. Sokkal inkább, a legkiválóbb szakemberek többsége szilárd világnézettel rendelkezik, és a világ maradékát arról próbálja meggyőzni, hogy a közgazdaságtani gondolkodásmód a legjobb út, s a közgazdászok tényleg komoly sikereket értek el e tekintetben az utóbbi harminc évben, hiszen olyan új kormányzati területeken kezdték el alkalmazni az ökonómián alapuló analíziseket, mint a nemzetvédelem, az oktatás, az egészségügy és a környezetvédelem.

Ahogy a közgazdászok beszivárogtak ezekre a területekre, gyakran meglepődve tapasztalhattak némi – velük szembeni – kritikus fogadtatást. A leghevesebb politikai viták nem a gazdasági részletek mentén bontakoztak ki – ahol a legtöbb véleménykülönbség várható –, hanem arról szóltak, hogy alapjában véve elfogadható-e a világ közgazdaságtani alapú szemlélése. A közgazdaságtan növekvő befolyását olyan, egyéb kilátások támogatói támadták, akik elutasították a piac, a hatékonyság, a társadalmi érdek különféle területeire betörő gazdasági ellenőrzések terjedésének jelenségét. Ezen ellenlábasok úgy gondolják, a ökonómiai gondolkodásmód megerősokolja a számukra kedves nézeteket.

Ez az ellenállás egy gyakorlati kérdés föltevését provokálja ki egy közgazdászból: miképpen lehet olyasmit kijelenteni, hogy a világ közgazdaságtani megértése ténylegesen jobb bármi egyéb megértésnél? Az orthodox közgazdász válasz az lenne rá, hogy a kérdés érvénytelen, mivel a közgazdaságtan nem támaszt igényeket, nem emel korlátokat magával szemben technikai és értékmentes témákban. Azonban – ha e választ elutasítjuk mint gyakorlatban hibás és elméletben megdőlt véleményt (aligha én vagyok az egyetlen) – e témát tovább kell boncolgatni. A második lehetséges válasz, hogy a közgazdaságtan valódi tudomány, és a tudományos módszer – ha (talán) bizonyos értékekre reflektál – már bőségesen bizonyította érdemeit. Mégis (eltekintve a kérdéstől, hogy vajon értékmentes-e a tudomány vagy sem) a közgazdaságtan tudományos eredményei a mai napig bezárólag meglehetősen szerények – természetesen csalódás összevetve a múltbéli elvárásokkal. Manapság nemcsak széleskörű társadalmi szkepticizmus tapasztalható a közgazdaságtan tudományos állításait illetően, hanem számos közgazdász is kételkedik velük kapcsolatban.

Ha pedig a közgazdaságtan tudományos kijelentései megkérdőjeleződnek, a társadalomnak miért kellene még mindig előnyben részesítenie számos közgazdász azon határozott meggyőződését, hogy ők jobban gondolkodnak a világról és értik meg azt? Ha a közgazdaságtan korántsem a jól a körülhatárolt problémákra ad gyakorlati válaszokat, hanem inkább a társadalmi eszme konkrét keretét próbálja megteremteni, a társadalomnak miért kellene annyira odafigyelnie – amennyire gyakran ezt teszi is – a közgazdászok tanácsaira? Honnan és miből eredezteti a közgazdaságtan önnön legitimitását a szociálpolitikai polémiában? Ezen kérdések mentén indultam el.

[...] A közgazdaságtan több gondolkodó szerint is „skolasztikus” tendenciákat mutat; a közgazdászok a kései modernitás „papsága”, és a közgazdaságtani feltevések sokak szemében a cáfolhatóság határain túlinak tünnek, inkább öltik magukra egyfajta „isten-i reveláció” természetét. Egy heves politikai vitáról valamelyik kommentátor nemrégiben azt mondta, hogy „leginkább a katolikus egyház és a protestánsok Reformáció korabeli összecsapásaira emlékeztet”. Mégis – noha az efféle vallási metaforák használata már közhelynek számít a jelenkori köz-

gazdász szakma ábrázolásakor – csak ritkán lehet szembeülni olyan javaslattal, hogy a közgazdaságtant tekintsük szó szerint teológiának. Ellenkezőleg, a közgazdaságtanról általánosan kialakult nézet szerint az sokkal inkább foglalkozik hétköznapi és evilági dolgokkal, mint az élet spirituális és transzcendentális vonatkozásaival. A közgazdaságtan – legalábbis a legtöbb jelenkori közgazdász szerint – pusztán azt vizsgálja, hogy mi működik hatékonyan és mi nem egy társadalom megszervezésekor, illetve a különféle termelési eredmények és a társadalom által ki-

tűzött gyakorlati célok eléréséhez. Ezért egyfajta ökonómiai teológia a maga, szó szerint vett értelmében elég valóságintúltennek tűnik.

Egy ökonómiai teológia lehetősége mégsem lökhető félre olyan könnyen. Noha a közgazdászok erőfeszítéseinek legtöbbször a gazdaság struktúrájának gyakorlati problémái felé irányul, egy ökonómiai teológia esetleges léte ezen erőfeszítések teológiai jelentőségétől függ. Ha a gazdasági sikeresség sokak szerint játszik jelentős erkölcsi és inspiratív szerepet az emberiség ügyeiben, akkor meglehet, hogy a gazdasági tanácsadás a teológiai előírás egyik formájává válik. A modern közgazdászok prédikációiban előfordulhatnak szilárd meggyőződések, mégha többnyire csak implicit módon, sőt, a közgazdászok többsége talán nincs is tudatában ezeknek.

Valóban: a modern kor történetét (a felvilágosodástól kezdődően) szemlélve elénk tárul az a széles körben elterjedt nézet, miszerint a gazdasági fejlődés az emberiség nemcsak gyakorlati, hanem lelki problémáit is megfogja oldani. A nyersanyaghiányra és az ebből fakadó versenyre a korlátozott erőforrásokért úgy tekintettek, mint a helytelen emberi viselkedés alapvető okára – ez az emberi bűn valódi forrása. Ezen meggyőződés hívei

számára ennél fogva a gazdasági nehézségek megoldása jórészt fölszámolná a gonosz problémáját. Karl Marx csak az egyike volt azon, modern kori társadalomtudósoknak, akik azt állították, hogy amint az élelem, a szállítás és az élet egyéb fizikai igényeinek problémái megoldódnak, az emberiség végre elég szabad lesz ahhoz, hogy rádöbbenjen teljes érzelmi és természeti potenciáljára. Vagyis a modern ökonómiai teológia számos hívében a gazdasági fejlődés az új, földre szállt mennyországba eljuttató üdvözülés útjának tűnt, eszköznek, amellyel a gonosz száműzhető az emberiség ügyeiből.

A közgazdászok – ezen út kalauzaiként – értelemszerűen a legrátermettebb papsággá alakulták át, akik embertársaiknak mutatják az utat. Az ökonómiai gondolkodás legitimitációjával kapcsolatos kérdésre adott válasz a következőképpen hangzott: mivel általánosan elfogadott, hogy a közgazdászok a paradicsomi jövő eléréséhez szükséges tudás birtokosai, e meggyőződés hívei számára a közgazdászok bizonyultak a korábbi papság legitim örököseinek. Tulajdonképpen írásomban azt állítom, hogy a közgazdászok kiemelkedése a jelen társadalmából és a kormányzati munkában nekik odaítélt vezető tanácsadói szerep továbbra is a

gazdasági haladás átformaló erejébe vetett széleskörű hiten nyugszik. Az átlag amerikaiak többsége még mindig úgy véli, hogy a gazdasági növekedés az emberiség nemcsak anyagi, hanem számos egyéb, mélyebben gyökerező szükségleteire is megoldást kínál.

A kortárs közgazdasági gondolkodók bizonyos értelemben kétségtelenül fölélik a korai társadalomtudósok gondolataiból kölcsönzött tőkét. Sok ökonómus, ahogy rengeteg amerikai értelmiségi is, már nem áll készen arra, hogy megvédje a gazdasági fejlődés jótékony következményeit, legalább valamiféle szent elragadtatottsággal. Ehelyett számos jele mutatkozik annak, hogy a környezetvédő mozgalom és az erősödő environmentalista teológia a jövőben komoly kihívást fog jelenteni a modern ökonómiai teológia számára. Egyre többen tagadják meg a modern tudomány és gazdasági struktúra termékeit lelépve a gazdasági jólét ösvényéről, és tekintenek úgy a természeti világra, mint a megújulás érvényes forrására.

(Megjelent: *Reaching For Heaven On Earth*. Rowman & Littlefield Publishers, 1993.)

Közép-Európa, európai uniós szemmel

A belső piac kihívásai az EU bővítésének küszöbén

Frits Bolkestein, az Európai Bizottság belső piacért felelős tagja, aki Chikán Attila, a BKAE rektora és Jürgen Köppen, az Európai Bizottság magyarországi delegációjának vezetője meghívására látogatott el hozzánk, előadást tartott egyetemünkön „A belső piac kihívásai az EU bővítésének küszöbén” címmel.

Frits Bolkestein előadásában gyakran hangzottak el a következő szavak: a nagy Európa, az integráció, a belső piac, a versenyképesség és a haszon. Beszédét három részre lehet tagolni: nyitó gondolatokra, az eddig elért EU-s eredményekre és a felvételre váró országok tennivalóira. Frits Bolkestein szerint nem kétséges, hogy kialakul a „Nagy Európa”, a versenyképes integrált gazdaság létrehozása 2010-ig. Sajnos nehéz 25 országot összeegyeztetni, hisz több kultúra él egymás mellett. Meg kell találni a megfelelő struktúráját annak, hogy összefoghassunk. Az EU integrációs törekvései közel 50 évre nyúlnak vissza. 1992 óta a belső piac kiépítésével, megerősítésével foglalkoznak „kéz-a-kézben” a tagországokkal.

Az EU integrációval kapcsolatosan megjegyezte:

- A reallokációs faktor elősegítheti a piac hatékonyságát.
- Az Unió az innováció ösztönzését, a befektetések számának növekedését jelentheti.
- A lokalizációs eljárás bevezetésével az integráción belüli erőforrások gazdaságilag optimális elosztása véghezvihető.

Az eredmények: a termelés ösztönzése, a verseny növelése, felzárkózás az EU más tagországhoz, a munkahelyteremtés, tehát a hatékonyan működő gazdaság megalapozása.

A felvételre váró országokkal kapcsolatosan megjegyezte, hogy az integráció gazdasági előnyei jelenthetik: a gyors növekedést, amely vonzza a befektetőket, a fogyasztók számának radikális megnövekedését, a nyújtott támogatás szerepének erőteljesebbé válását és a folyamatos fej-

lődés biztosítását. Az integrációval kapcsolatosan még megemlítette:

- A kölcsönös hasznok kiaknázása, a törvényi keretek átvétele után. Mindkét fél érdeke az integráció.
- A véghezvitel felelőssége mind a 25 országra kiterjed.
- Tárgyalások kezdődtek a gazdaság különböző területein a vámokkal, az adókkal, a belső piaci törvényekkel kapcsolatosan.
- A gazdasági minimum küszöb betartása.

A csatlakozáshoz elengedhetetlen a gazdasági felkészültség, az erős politikai célok létezése és a törvényi megalapozottság. Ha mindez megvan, indulhat a kóstoló a mézesbödönből.

„Becsülettel szenvedtünk vereséget”

Néhány híres történet 1848-49-ből

1848. március 15-e a kezdő dátuma annak az eseménysorozatnak, amely tulajdonképpen az 1867-es kiegyezéssel ért véget, hiszen szűk tizenkilenc évvel az első felelős magyar kormány felállása után Bécs immáron végérvényesen akkor ismerte el a bizonyos ügyekben független magyar államot, aminek megtestesítője a mindenkori magyar kormányzat lesz egészen 1918 végéig, a birodalom fölbomlásáig. Mi a hagyományos, pesti eseményösszefoglaló helyett inkább néhány híres, régiesebb nyelvezetében egy heroikusabb szemléletmódot tükröző anekdotát választottunk így emlékezve meg történelmünk e zajos, de lelkesítő óráiról olvasóink esetleges okulására.

Damjanich és a küldöttek

Damjanich Jánosnak, a legendás 3. zászlóalj parancsnokának 1848 nyarán nagyon meggyűlt a baja a kiképzendő honvédekkel, ami abban csúcsosodott ki, hogy a zászlóalj megválasztott két küldöttet, akiknek feladatává tet-

ték, hogy Damjanichot a zászlóalj nevében távozásra szólítsák föl. Szomjas József így írt e jelenetről:

„A háznak, amelyben Damjanich lakott, udvar felőli részén egy üveggel elzárt árkados ambitus nyúlt végig, ennek közepén széles, kétfelé nyíló ajtó vezetett a ház közepén lévő nagyszobába. Ebben sétálgatott a nagy melegben Damjanich, midőn a két küldött előleges jelentés nélkül beállított s az ajtó közelében egymás mellett megállapodott. A sétáló őrnagy megállván előttük, rájuk rivalkodott, hogy mit akarnak?

E mogorva fogadás némi zavarba hozta őket s néhány pillanatnyi csend állott be; a két küldött egymásra nézett, végre is a szónokolásra vállalkozott német nevű báró nekimerelte magát s ékes szavakban előadta küldetésök célját.

A válasz meglepő és váratlan, de nagyon határozott volt:

– S ha nem volna kedvem elmenni, mi történik akkor?

– Biztos lehet őrnagy úr, hogy a legközelebbi alkalommal le fogják löni!

Alig ejtette ki a szónok e szavakat, olyan nyaklevest kapott, hogy menten felbukott; I. P., aki élt a gyanúperrel, rögtön sarkonfordult és igyekezett ki az ajtón, de őt is utolérte végzete: úgy találta megrúgni, hogy fejvel nekibukott az ambitus falának.

– Adjátok által ezt a válaszomat annak a sok prókátornak!”

Guyon Richárd „pedagógiája”

A felvidéki visszavonulás során Görgei Guyon ezredest bízta meg a branyiszkói szoros elfoglalásával. Guyon február 5-én 3750 emberrel és 11 ágyúval fogott a súlyos feladat megoldásához. Dandárának túlnyomó része két héttel azelőtt beöltözött tót és rutén újonc, akiknek még alig volt fegyver a kezükben. Ez volt első csatájuk.

Bár vakmerőség volt ilyen gyakorlatlan zászlóaljakkal egy ennyire nehéz feladatot vállalni, Guyon mégis belevágott. Eleinte nehezen ment a dolog; az újoncsereg félt az ágyútól, amit Guyon sajátosan próbált orvosolni:

– Vorwrts: dupla lénung, rückwrts: kartács schiessen – kiáltotta nekik az ő sajátos keveréknyelvén. (Ha előre mentek, dupla zsoldot kaptok, ha hátrafelé mentek, közéttek kartácsoltatok.)

A kegyetlen szabály nemigen hatott, de végül sikerült elfoglalni a kulcsfontosságú hágót.

Egy haszontalan ujj

Bem különösen nehéz helyzetbe került a Szászvárosnál lezajlott csata egyik pillanatában, ugyanis az egyik, kezelő

nélkül maradt magyar ágyút néhány osztrák katona megrohanta. Éppen elvontatásával bajlódtak, amikor Bem apó észrevette, hogy mi történt. Megsarkantyúzza lovát, s odavágtat. Amint a katonához ér, lovaglóostorával csépelni kezdi a császári zsoldosokat.

– Hagytok békét annak az ágyúnak, gazemberek! Canaille! Meine Kanonen will ich haben! (Csőcselék! Az én ágyúimra nekem van szükségem!)

Ebben a pillanatban egy osztrák közkatona vállhoz kapja fegyverét és Bemre céloz. A puszka eldördül, s a go-

sebb van. Inkább arra vigyázzanak, hogy az ellenség mostani állásukból ki ne szorítsa önöket.

A dicsőséges 3. és 9. zászlóalj

Az 1849. március 5-ei győztes szolnoki csata után a csapatok a városban gyülekeznek. Damjanich szemlét tart felettük. Megáll a vörössípkások oszlopa előtt, leveszi sapkáját s meghatottan így szól:

– Sokkal kevesebben vagytok fiaim, mint tegnap ilyenkor voltatok! Megérdemelnétek, hogy mindannyian tisztek legyetek, de hol lenne akkor az én vitéz 3. és 9. zászlóalj?

Egy lengyel őrnagy, aki részt vett a szolnoki csatában és látta honvédeinket harcolni, így nyilatkozott:

– Ismertem Napóleon veteránjait, a francia gárdát, a lengyel dzsidásokat, de a 3. és 9. zászlóalj honvédeihez hasonlót még nem láttam. Az valami emberfeletti, valami különös neme a szent dühnek, amellyel ezek a halál pusztítását megvetve az ellenségre rohannak.

A Lánchíd szerencséje

Hentzi, a budai vár védőinek parancsnoka elhatározta, hogy amennyiben a Vár sorsa kétségessé válik, felrobbantja a Lánchídat. Ezért a budai hídfőt alá is aknáztatta. Mikor azután Hentzi a hídfőtől a Várba vonult, s ott halálos sebet kapott, tervét a Víziváros védelmével megbízott Allnoch ezredes akarta végrehajtani.

Allnoch még a vízművet támadó magyar csapatok ellen küzdött, mikor a Várból érkező menekülők jelentették neki, hogy a tábornok elesett. Allnoch azonnal parancsot adott az egyik ott őgyelgő osztrák tüzérnek, hogy menjen le a Lánchídra, és dobjon égő kanócot a híd alá beépített, lóporral töltött csatornába.

A tüzér a hídra sietett, de Allnoch hiába várt a robbanásra. Közben Kmety csapatai egyre közelebb férkőztek.

Ekkor Allnoch meglátta azt a katonát, akit a híd felrobbantásával megbízott; az osztrák tüzér is észrevette a közeledő ezredet, s el akart menekülni. Allnoch azonban pisztolyt rántott elő és agyonlőtte a parancsszegő tüzért. Aztán ő maga fogott hozzá, hogy a tervet valóra váltsa. Megvizsgálta a lóporcsatornát, és megdöbbenve tapasztalta, hogy az a hídfőn álló vámháznál erősen meg van rongálva. De tétovázásra már nem volt idő. Allnoch ekkor kivette a szájából az égő szivart s a lóporcsatornába dobta.

Borzalmas dörrenés reszkette meg a levegőt. A robbanás méreteire jellemző, hogy a Lánchíd pesti oldalán egy ember a légnyomástól szörnyethalt. A robbanás az osztrák ezredet is szétépte. A hídnak azonban kisebb rongálódásokon kívül semmi baja nem történt.

Zeyk Domokos

Amikor a vesztes segesvári csata végén már teljesen fölbomlott a magyar hadrend, Zeyk Domokos százados, ➔

Fotó: Szabó Linda

lyó a vezér jobb kezének a középső ujját széttroncsolja.

Most ér oda Dobay őrnagy egy honvédcsoport élén, s a veszélyben forgó tábornokot az ágyúval együtt rövid küzdelem után szerencsésen megmenti.

Erre Bem a csapatok további vezetését átadja Czetz ezredesnek, s ő maga Piskire megy. Csak itt nézeti meg az ujját. A tábori orvos fejcsóválva aggodalmaskodik:

– Biz ez igen súlyos sebesülés. Azonnal le kell vágni, hogy el ne üszkösödjék.

– Hát csak rajta, minden teketória nélkül.

S Bemnek egy arcizma sem mozdul meg a műtét alatt. Sőt, midőn egyik-másik tisztje sajnálkozni kezd fölötte, hirtelen közbevág:

– Miféle komédia ez? Egy haszontalan ujjammal keve-

Bem egyik legvitézebb tisztje még mindig a helyén állt rendületlenül, mint az ércből öntött lovasszobor. Pallos szélességű, félelmetes kardját támadásra emelve várta a kozákokat. Izmos karjának hatalmas csapásai alatt rakásra hullottak támadói. Egyszer csak közvetlen közelébe érkezett Lüders, az orosz főparancsnok, és megdöbbsent tisztelettel nézte a magyar hős vitézségét. Dörgő hangon kiáltott katonáira:

– Megálljatok!

Aztán felszólította Zeyket, hogy adja meg magát, de az tagadólag intett.

– Fogjátok el hát élve, de a haja szála se görbüljön – adta ki a parancsot, mire vagy harminc kozák rohant pusztá kézzel a hősré, hogy lehúzza lováról.

Zeyk aprította őket, mint a répát, míg kardja egy elébe tartott puskán ketté nem tört.

– Add meg magad, bajtárs! – kiáltott rá egy orosz tiszt most franciául.

– Zeyk Domokos meghal, de rab nem lesz soha! – vágta vissza büszkén, aztán kirántotta pisztolyát, föbe lőtte magát, s holtan bukott a földre.

A bérgyilkos

Klapka emlékirataiban a következő érdekes részlet olvasható: „Szeptember 10-én azt jelentették, hogy a városban egy idő óta gyanús külsejű ember bujkál, ki alkalmilag személyem és mindennapi dolgom után tudakozódik a s kit elfogtak, mivel nem voltak meg a szükséges igazoló iratai.

Elfogatása alkalmával azt kívánta, hogy élém vezettségem közt nagyfontosságú leleplezéseket kel tennie nekem. Megparancsoltam, hogy vezessék élém. So hasem láttam utálatosabb akasztófavirágot: félszemű, le lógó ajkú, ragyásképzű ember volt. Fehérhegyesi-nek (Weiszenberger) s amerikaiinak vallotta magát. Nyers kérdése imre zavarba jött, végre körülnézett a szobában s megkért távolítanom el a szolgálattevő tisztet, hogy fontos közlése it megkezdhesse. Vallomása szerint Kossuthhoz igyekezett. de mivel már nem találta Orsován, visszafordult, s azzal a szándékkal jött Komáromba, hogy a Kossuthnak szánt titkot reám bízta. Mivel további kérdéseimre nem akart beszélni s fokozódó zavara mindig gyanúsabb lett, gonosz szándékai felől nem lehetett többé kétségem; őrizet alá vétettem tehát s megmotoztattam. Egy kopott tőr talált nála, mely más alkalmakkor már tehetett szolgálatot, aztán ruhájába varrva több papírt, köztük egy útlevelet, mely egyszersmind menlevél is volt a Haynau főhadiszállásáról, gr. Hoyos ezredes aláírásával ellátva, melyben minden cs. k. felhivatik Fehérhegyesit hivatalosan támogatni, mivel az illető Kossuth kézrekerítésére van kiküldve. Mivel világos volt, hogy ezt az embert Kossuth meggyilkolására bérelték fel: átadtam a rögtönítélő bíróságnak, mely rövid kihallgatás után halálra ítélte s még aznap (szept. 10-én) agyonlővette. Csak az utolsó úton, mikor a kegyelem minden reményét elveszté, vett rajta a megbánás erőt s az őt kísérő lelkésznek bevallotta, hogy engemet meggyilkolni szándékozott.”

„Márciusi asszonyok” Gróf Batthyány Lajosné Zichy Antónia

Minden év márciusának 15. napján emlékezünk, tisztelgünk, büszkék vagyunk és gyászolunk. A magyar nemzet legnagyobb ünnepén visszatekintünk a reformkor lázas és reményteli küzdelmeire, melyek megtöltötték az Országgyűlés sorait, a szalonokat és a bontakozó magyar sajtót, felidézünk a forradalom viharos, sosem látott boldogságot és bizakodást hozó napjait, valamint végigtekintünk a szabadságharc sikeres és fájó szakaszain, a vitákon, a politikai és katonai csatákon, az első felelős magyar kormány munkásságán, végül pedig elérkezünk a fegyverletétel és az aradi katasztrófa pillanatáig. A már óvodában belénk oltott narratíva szerint legtöbbször elsőként a márciusi ifjak névsora, a Nemzeti Dal, a forradalom helyszínei, a Tizenkét Pont rémlik fel. Kissé tovább gondolkodva elidőzünk Széchenyi, Kossuth, Görgei, Batthyány küzdelmeinél, egyre mélyebbre és mélyebbre túrva az emlékezetben a

hősök és példaértékű hazafiak sora szint végtelen. Mégis hiányoznak a végigpörgetett történetből fontos szereplők: a nők, a feleségek, akiknek emléke mára csaknem teljesen elhalványult, pedig mind a reformkori politikai csoportosulások mögött, mind a forradalom és szabadságharc nehézségeiben, a nemzet megaláztatásának és a Kiegyezés által hozott enyhülés pillanataiban ott álltak férjeik, testvéreik mögött, illetve mellett lelkiismeretesen és kitartóan támogatva a magyar ügyet. Ez alkalommal a nemzet egyik legérdemesebb „politikus asszonyára” emlékezik ez az írás, Gróf Batthyány Lajosné Zichy Antóniára.

Gróf Batthyány Lajos és Zichy Antónia 1834. decemberi egybekelésével egyesült az ország két jómódú, arisztokrata családjának vagyona (Zichy Antónia gróf Zichy Károly leánya és Batthyány János herceg unokajaként méltóságosan hatalmas örökség fölött rendelkezhetett) és közéleti

befolyása. Batthyány Lajos politikai és gazdasági tárgyú érdeklődését és meggyőződésének irányultságát nem csupán saját tapasztalatai és tanulmányai határozták meg, hanem a család is, melybe beházasodott: Zichy Károly 1832 óta a Vas megyei főispán helyettese volt, Zichy Jenő és Ödön Fejér megyében politizáltak, Antónia húga, Zichy Karolina pedig Károlyi György gróf oldalán vált a szabadelvű eszmék támogatójává. A Zichy család minden közélettel foglalatkoskodó tagja ellenzéki nézeteket vallott és ellenzéki érületű társaságot gyűjtött maga köré.

Fotó: Szabó Linda

A két ambíciózus, cselekvésre kész fiatal házassága remekül működött, szellemi és lelki társak voltak; Batthyáynak hitveséhez címzett levelei nem csupán szeretetről, hanem mély megbecsülésről, tiszteletéről is árulkodnak. Utazásaik, olvasmányaik, diskurzusaik folyamán együtt gondolkodtak a haza sorsának jobbra fordításáról.

A gróf politikai pályafutását az országos ügyek területén az 1839-40-es diéta alkalmával kezdte meg: a Pozsonyban bérelt Batthyány-rezidencia vált a szabadelvű főnemesi ellenzék első számú gyülekezési helyévé. Batthyány Lajosné Zichy Antóniának nagy szerep jutott a mágnások meggyőzésében, ellenzéki ügyek mellé állításukban: összejöveteleket, ebédeket, vacsorákat, bálakat szervezett, ahová a belépti jegyet a szabadelvűség támogatásával lehetett kiváltani. A grófné kitiltotta a Batthyány-házból a konzervatív érzelmű főnemeseket – Dessewffy Aurélt szemtől-szembe fedte meg konzervatív nézeteiért –, nagy figyelmet szentelt ugyanakkor az alsótábla ellenzéki erőinek: gyakran fogadta házában Deák Ferencet, Bezerédy Istvánt. Zichy Antónia nem csupán az összejövetelek megszervezésében jeleskedett, hanem elbűvölő modorával, a kitűnő kiszolgálással is igyekezett pártfogókat nyerni a magyar ügyhöz. Kegyeiért egymással versengtek a mágnások, követek, befolyása az országgyűlési beszédekkor és szavazásokkor is megnyilvánult: a karzatról figyelve az eseményeket, finom intésekkel értékelte

a megszólalókat, az ellenzék számára fontos témák megvitatása előtt futárt küldetett a párthívekért. Egy 1870-ben, a Vasárnapi Újságban megjelent élet és jellemrajz a következőképpen méltatta a grófnét: „... alapvonásai jellemnek: nőies szelídség, meleg jóindulat s a hazáért csaknem rajongásig menő lelkesedés valának”.

Batthyány Lajosné jelentőségét példázzák Batthyány Lajos politikai programjának a nők közéleti szereplésére vonatkozó pontjai is: „...fokozni kell a nők politikai szereplését, mert a hazaszeretet felgerjesztésére minden vesélyeztetett nemzetenél hathatós eszköznek tapasztaltatott a nőnem ösztönzése.” (Batthyány Lajos gróf emlékezete, MNM, 1998).

Az 1843-44-es országgyűlést megelőzően a négy évvel azelőtti intenzitással szervezte a házaspár és köre a szabadelvű ellenzékét. A grófné a Védegyelet körüli erőfeszítéseivel nagy elismerést és tiszteletet érdemelt ki a főváros szabadelvű politikusi és fiataljai körében: 1844-ben az ifjúság fátylós felvonulással fogadta Zichy Antóniát és hűgát, Zichy Karolát, amikor magyar öltözetben bevonultak Pestre (e két nő továbbra is kitűnt nemzeti viseletével a pesti társasági életben). Petőfi ez alkalommal a „Batthyány és Károlyi grófnék” című versével tiszteltgette a két asszony előtt.

Gróf Batthyány Lajosné tiszteletre méltó lelki és szellemi erejéről tett tanúbizonyosságot a szabadságharc, férje fogságának hónapjai és a halálos ítélet végrehajtásának borzalma alatt is. Gyermekeik biztonságát és felügyeletét szem előtt tartva, amikor csak kijárhatta, meglátogatta hitvesét a börtönben, minden kapcsolatát, tekintélyét latba vetette, hogy enyhítést eszközöljön ki a gróf fogva tartóinál. Lelki erejét és bátorságát példázza két legendássá vált cselekedete: mielőtt férjét Pestről Laibachba szállították volna, kérte őt, hogy szökjön el vele (inasaként segítette volna ki a várból Batthyányt), a gróf azonban nemet mondott a menekülésnek ezen módjára: „Jó lovon, karddal a kézben szívesen, de így asszony mögé bújva, ahhoz nem tudom magam elhatározni” (Visszaemlékezések, 598. o.), és a grófnénak érthető bólintással kellett búcsút vennie szeretett hitvesétől. Batthyány szabadságáért és életéért folyó küzdelem kudarca, a halálos ítélet kihirdetését követő napon a grófné öt percet kapott a végső búcsúhoz, mialatt átadta férjének a mindössze néhány centiméter hosszúságú levélbontó töröcskét. Batthyány ezen eszközzel próbált az éjszaka folyamán véget vetni életének, ezáltal megmenekülni az akasztás általi halál megaláztatásától. Kísérletét túlélte, de állapota csak a golyó általi kivégzést engedte hóhérainak.

Batthyány Lajosné 1849. október 6-án felvette a „nemzet özvegyének” szerepét, egész hátralévő életében gyászolta férjét, idővel a nemzeti tragédia, a nemzeti elkötelezettség és önfeláldozás élő szimbólumaként szóltak róla a kortársak. Talán Batthyány Lajos javaslatára, az önkényuralom és a megtorlások elől külföldre távozott. A Franciaországban és Svájcban töltött éveket férje emlékének és gyermekei nevelésének szentelte, közéleti tevékenységet nem folytatott, nem vett részt az emigráció munkájában.

Zichy Antónia hazatérte után (1856) Dákán vásárolt birtokot, az oda látogató volt ellenzéki társak és barátok leginkább az együttérzés kifejezése és a gyázmiséken való részvétel kedvéért tették tiszteletüket az özvegnél egészen addig, amíg az emigrációban élő Telekit elfogták, és kiszabadulása után első útja Batthyánynéhoz vezetett. Ez a lépés politikai demonstrációnak számított, ettől kezdve ébredezett a Batthyány-házra jellemző ellenzéki légkör a dákai kastély falai között (természetesen a baráti találkozók kereteit nem túllépve). A Batthyány név kezdett viszatérni az újságok hasábjaira, egyelőre Zichy Antóniával kapcsolatos írások révén: a Vasárnapi Újság 1861. 11. számában az özvegy dákai kastélyáról közöltek cikket (ekkor olvasható a hazai közvélemény először az özvegy hazatértéről), az Ország Tükre című heti periodika 1865-ös újról számát a nemzet nagy asszonyait (Batthyányné, Damjanichné, stb.) méltató írás indítja.

Batthyányné nem csupán a liberális eszmeiség emlékének fórumát tartotta fenn kastélyában szervezett összejövetelek alkalmával, hanem az elvek értelmében szervezési és jótékonyági munkába kezdett. 1861-ben alapították (Damjanich özvegye is az alapító tagok között volt) a Ma-

gyar Gazdasszonyok Egyletét, amely a karitatív, nevelési oktatási tevékenységen kívül „honleányi”, tehát hazafiai feladatokat is ellátott, megvalósítva ezáltal – az adott politikai lehetőségekhez mérten – Batthyány 1840-es politikai indítványát a nők közéleti szereplésével kapcsolatban. A kiegyezést követő ünnepségek alatt egyedül az özvegy grófné ablakában nem égett gyertya, ezáltal is emlékezve a megbocsáthatatlanra: „politikai állásfoglalásának” ekkor is fátylas felvonulással tisztelgett a korabeli fiatalság.

Gróf Batthyány Lajos 1870. júniusában megrendezett újratemetése már a politikai légkör, a nyilvánosság lazulását jelezte, politikai élet azonban minden közéleti szereplő, hivatal, újság állásfoglalása tagadta: az országos nyilvánosság előtt lezajlott ceremónia a nemzet mártírjává emelkedett Batthyány emlékének tisztelgett, ha lehet még feketébb és szomorúbb gyászruhába bújtatva az özvegy Batthyánynét. Zichy Antónia büszkén viselte élete végéig (1888-ban távozott az élők sorából) és talán még azon túl is e szimbolikus gyászruhát, amely, igaz, a Mártírra emlékezett, mögötte azonban állandóan felrémlített a nemzet ügye iránti elkötelezettség, következetes kiállás és tetterkésztség sziluettje is.

E rövid életrajzból és visszaemlékezésből is kiderül, hogy a korszak közéleti szelleméhez, a reformellenzék politikai sikereihez majd a nemzeti szellem és emlékezés ápolásához igen nagy mértékben hozzájárultak a jól ismert közszereplő férfiak asszonyai. 1848 márciusa az asszonyok és nők öröme és áldozata is volt, a március 15-ei emlékezés velük együtt válhat teljessé.

Böröcz Petra

Gőzben ázva

A fürdők általában úgy jelennek meg lelki szemeink előtt, mint unalmas, kénztől bűzlő, nyálkás posványok, ahol még a „víz” színe is kellemetlen asszociációkat kelt, és ahol egymást érik a különféle nyavalyákat kúrálógtató éltesebb emberek. Nem lóghat le a papucsról a talp egyetlen négyzetmillimétere sem, mert egész biztosan egy gombasereg-gel találja szemben magát, és el kell kerülni a nyájasan mosolygó vendégeket, akik biztosan akarnak valamit, feltehetően valami nagyon gusztustalan dolgot. Ez mind nagyjából igaz is, a fürdők látogatása igényel némi elvonatkoztatást steril, tiszta kis világunktól, de mégis, a fürdőzésnek tagadhatatlanul van valami varázsa. Egyre több fiatalot látni Budapest fürdőiben, akik ráéreznek erre a különös élményre, és dacolnak a záptojással meg minden egyéssel.

Mi a jó a fürdőben? A fürdőélmény legfontosabb kelleke egy igazán jó haver – esetleg több is ebből a fajtából –, akivel kellemesen át lehet dumálni 2-3 óra zavartalan tespedést. Nem olyan, aki egyik medencéből a másikba szökken majd, mert a fürdő nem az eszement rohangálás terepe. A fürdőben lelassul az idő, mindenki ernyedten csattog a papucsában, vagy ázik valamelyik lében. Közben pedig beszélget. Filozofálgat, osztja az észt a másikkal, pletykál. Bizonyos periódusokban pedig üveges tekintettel mered maga elé, nézi a gomolygó párapamacsokat, és élvezni a létezését. Ez a kellemes állapot általában addig szokott tartani, amíg a partner engedve valami állati készletetnek, a víz alá nem nyomja a fejét. Ez persze felháborító, és bosszúra sarkall. A sajátos vízibalett az egyik fél

fuldoklási rohamával ér véget. Ettől függetlenül ez csak játék, bár a közelben lebegő nénik minden percben közbe akarnak lépni, és megállapítják, hogy elkorcsosult a fiatalabb nemzedék. Szinte mindig látni egy-két fiatal párt, akik a felismerhetetlenségig összegabalyodnak. Mindig eljön a pillanat, amikor a „hogyan kapcsoljuk le a fürdőruha felsőt egy kézzel” virtuóz mutatvány következik. A hölgy visít, és öltözködik.

A meleg lében úszkáláson túl lehet még szaunázni, ami szintén jó mulatság. Szárazon vagy gőzben szinte elképesztő szenvedéseket lehet kiállni, és megtapasztalni a jelenséget, amikor az egész világ egy lassan mozgó órára szűkül le, és a 10. perc leteltével a pokolból meneküléshez hasonló a szabaddulás. Kizuhanni a szaunából, és belecsobbanni a mínusz ezer fokos kristálytisztá vízbe. Egy idő után nem érzed a lábad, még jó, hogy átlátszó a víz, így ellenőrizni tudod, hogy még megvan. Állítólag nagyon egészséges, bár ezt fenntartásokkal kezelem. Meg vannak még klassz, masszírozó vízugarak, erős sodrás, amivel vitetheted magad, és a főmzochistáknak hagyományos úszómedence.

A fürdőzés pénzügyi oldala egyfajta óvadérendszerhez hasonló. Az elején fizetsz nagyon sokat, a végen pedig a bent töltött idő függvényében visszakapsz egy csekély összeget. Ennek folyománya a félszáraz haj és tempós felöltözés, pedig így is mindig kicsúszunk a határidőből. A fürdő után felfrissülés helyett ólmos fáradtság költözik tagjainkba, egyszerűen elszív minden energiát. A bőr selymes marad, bár kissé mocsárszagú, a haj pedig idomítha-

atlan. De akkor is ott az a nagy-nagy elégedettség, jóleső sóhajok kíséretében távozzunk.

Külön említésre méltó az éjszakai fürdőbuzi. A Rudas tart ilyen időnként, nem nagyon reklámozzák, mert ez olyan exkluzív dolog. Éjszaka nem látszik az omladozó fal, a rideg csempe, csak a sötétben vibráló vörös fények vannak ott, te, amint földöntúli mosollyal fekszel a törökfür-

Fotó: Szabó Linda

dó gőzölgő vízében, a buja hastáncosnő az oszlopok között és a mindezt körülölelő Goa, ami bekúszik tudatod mélyére, felkavar és ájulásba ejt.

A fürdőzésnek van egyfajta hedonisztikus jellege. Valakit vagy megejt, és a rabjává válik, vagy soha nem fogja megérezni nagyszerűségét, és értetlenül szemléli azt.

Nagy Orsolya

A Vagina Monológok

Thália Színház Új Stúdió

(1065 Budapest, Nagymező u. 22-24.)

Író: Eve Ensler

Rendező: Bozsik Yvette

Szereplők: Fullajtár Andrea, Tóth Anita,

Zarnóczai Gizella

Az olvasók többsége felkapja a fejét erre a közel sem hétköznapi címre. Bizonyára lesz, aki botrányosnak tartja, és talán el sem olvassa a cikket; aztán lesz olyan is, aki gör-

csös vihogásban tör ki a mellette ülő karját ráncigálva; lesz, aki gúnyos mosolyra húzva a száját igyekszik majd meggyőzni a körülötte lévőket, hogy őt ez mennyire nem érdekli s megvárja, amíg egyedül marad; végül (remélhetőleg) lesznek, akik nem csinálnak különösebb ügyet belőle, és teljes természetességgel vágnak bele az olvasásba. Dehát miért is van ez így? Igen, tudom! Különbözőek vagyunk, és ez amúgy is egy kínos téma... elvégre az utcán mászkálva nem szoktunk fennhangon a „vagináról” beszélni. Sőt, szűk társaságban, szerelmi partnerünkkel vagy ⇨

az orvosunkkal is alig...hogya miért? Csak!!! Nem illik. Magánügy. Szeméremből ...és még sorolhatnám a válaszlehetőségeket.

De ne szaladjunk ennyire előre, térjünk vissza a darabhoz. Tehát egy színházi előadásról van szó, amelyet a február 25-i premier óta láthat a magyar közönség a budapesti és pécsi színpadokon egyaránt, és már a könyvváltozatot is kezébe veheti. A *Vagina Monológokat* több mint 20 országban játsszák sikerrel, többek között New Yorkban, Los Angelesben, Londonban, és az előadók között olyan nevek szerepelnek, mint Brooke Shields, Glenn Close, Goldie Hawn, Jane Fonda, Susan Sarandon, Whoopi Goldberg, Winona Ryder. Kell ennél jobb ajánlólevél?

Most pedig álljon itt ajánlasként a darab első néhány sora: „Elhatároztam, hogy beszélni fogok a nőkkel a vaginájukról, hogy vaginainterjúkat készítek. Ezekből lettek a vaginamonológok. Több mint kétszáz nővel készítettem interjúkat. Beszéltem idős nővel, fiatal nővel, férjezett nővel, egyedülálló nővel, leszbikusokkal, egyetemi professzorokkal, színésznőkkel, üzletasszonyokkal, kurvákkal, fekete bőrű nővel, spanyol nővel, ázsiai nővel és amerikai nővel, indián nővel, fehér nővel, zsidó nővel. Az elején nehezen ment. A nők nem akartak erről a témáról beszélni, szemérmesek voltak. De ha egyszer belekezdtek, le sem lehetett többé állítani őket. A nők maguknak sem vallják be, de imádnak a vaginájukról beszélni. Izgatja őket a dolog, talán pont azért, mert eddig még soha senki nem kérdezte őket erről.”

Azt hiszem, ezen sorok után mindenkiben kezd körvonalazódni, miről szól ez az előadás. Nagyon is valós emberi sorsokat mutat be, legyen az a végletekig tragikus vagy akár komikus, és folyamatosan olyan dolgokról beszél teljes nyíltsággal, amelyekről nem szoktunk. Nem titkolt célja felhívni a figyelmet rá, hogy „semmi nem lehet annál fontosabb, mint hogy véget vessünk a nők elleni erőszaknak, mert a nők meggyalázása azt tanúsítja, hogy az emberek nem tisztelik és nem védik az Életet.”

Ez a darab legalább annyira ha nem sokkal inkább a férfiaknak szól, mint a nőknek. Szerintem sok újat mondhat a férfiaknak a nők érzéseiről, gyakran eltitkolt félelmikről és vágyaikról, ugyanakkor a nők is tanulhatnak, hogyan vallhatják be elsőként önmaguknak, majd másoknak ugyanezeket. (Persze félreértés ne essék, egyáltalán nem szexuális felvilágosításról van szó!) Aki egy icipicit nyitottan nézi végig az előadást, az nem ugyanakként az emberként jön ki a végén, és talán valamennyire sikerült megszabadulnia a témához kapcsolódó addigi gátlásaitól is.

A közönség összetétele a nemek tekintetében elég nagy meglepetésemre közel fele-fele arányú. Ez köszönhető az elég taktikus marketingtevékenységnek, miszerint a férfi kísérők kedvezményesen vagy alkalmanként akár ingyen is beülhetnek az egyébként igencsak drága előadásra. Hozzá kell tenni, hogy stúdiószínpad révén nincsenek helyjegyek hanem érkezési sorrend szerint lehet helyet foglalni, és a későket be sem engedik. A díszlet és a kosztümök nagyon egyszerűek, többnyire az élénk színek dominálnak, nagy hangsúlyt fektetve a világításra. A stúdió sajátos, közvetlen légkört teremt a három szereplő és a néhány tucat néző között, szinte mindenkihez egyenként szólnak. A két, egymással derékszöveget alkotó nézőtér-elrendezés lehetővé teszi, hogy lássuk a közönség másik felének reakcióit; kifejezetten érdekes megfigyelni az emberek sokféle arckifejezését, az éppen zavarba jött, piruló, megdöbbszent, sejtelmesen vigyorgó vagy éppen hahotázó fejeket. Egyébként a darab rövidebb az átlagosnál, de annál velősebb. Egyes, már-már sokkoló jelenetek és kegyetlen felismerések után a másfél óra végére kicsit mindenki belehal a hallottak megdöbbszentően nyers őszinteségébe. Persze a székbe döngölő pillanatokot gyakran oldják egy kis humorral, nem is lehetne másként elviselni. Én mégis azt hiszem, kicsit jobban ki lehetett volna bontani a témát, több monológgal, és a végkicsengés is túlságosan negatív. Azért mindent egybevetve nem bántam meg, hogy rááldoztam némi időt és pénzt.

Végezetül álljon itt egy kritikai idézet a darabról: „Nyelve őszinte és eredeti, a történetek lüktetően valódiak, igazi szereplőkkel, felismerhetően megtörtént események tapasztalatairól. Ensler figurái nők fiatalok és öregek, feketék és fehérek, homo- és heteroszexuálisak, gazdagok és szegények. Történeteik nem véletlenül botránysok az élet maga botránysos.” (New York Now, Fintan O'Toole)

Sportolók közöttünk

Nem olyan rég figyeltem fel egy magas, szőke fiúra az egyik előadáson. „Mintha már láttam volna valahol” – gondoltam magamban. Biztos, hogy nagyon izgalmas lehetett az előadás, de már csak arra tudtam gondolni, hogy honnan lehet ismerős. Sorra véve a sportágakat eljutottam a vízilabdáig. Szóval ő vízilabdás, mégpedig az UTE OB I-es csapatában. Biztos, hogy már sokan ismeritek Szőcs Gábort, de aki még nem, annak itt a lehetőség.

A beszélgetés elején volt egy kis gondunk a diktafonnal, nem voltunk benne biztosak, hogy felveszi-e, vagy sem, amit mondtunk, de végül sikerült leküzdeni ezt a problémát.

– **Mióta vízilabdázol?**

– Körülbelül 14 éve. 6 éves koromban kezdtem el és 5. általános iskolás koromtól fogva játszom meccseket is.

– **Miért választottad ezt a sportot? Esetleg a családban már volt valaki, aki vízilabdázott?**

– Igen. A nagyapám többszörös magyar bajnok és válogatott vízilabdázó volt. Így evidens volt, hogy a szüleim először engem is az uszodába vittek le.

– **Gondoltál már arra, hogy sok idődet vette el a sport gyerekkorodban, s míg más játszhatott, neked edzésre kellett menned?**

– Igen, sok időmet vette és veszi el a sport a mai napig is. Rengeteg mindenről kellett lemondanom miatta! De megérte. Megérte, mert a sikerek kárpótoltak mindenért, és mert imádom vízilabdázni. Valamint nemcsak maga a sport nyújt a mindennapokban örömet, hanem az is, hogy egy csapat része lehetek.

– **Sokszor azt lehet hallani, hogy a vízilabdások általában az úszást választják sportnak, majd kiderül, hogy nem olyan tehetségesek benne, így vízilabdázni mennek. Te is így kezdted?**

– Bizonyos alapozó munka van egy pár évig, úgy hívják, hogy vízilabda előkészítő. Már említettem, hogy 6 éves koromban kezdtem, s tulajdonképpen ötödikig csak úszás volt.

– **Hogyan kerültél az UTE-ba?**

– Tavaly nyáron, miután eldől, hogy felvettek a Közgázra, akkor igazoltam át. Előtte Szegeden játszottam, hiszen szegedi vagyok.

– **Hogyan tudod összeegyeztetni az edzéseket, versenyeket az egyetemmel, vizsgákkal?**

– Nehéz, de megoldható. Nincsenek egész napjaim a tanulásra vizsgák előtt, ezért folyamatosan készülgetek. Napi két edzés van, de meg lehet oldani.

– **Hallottam, hogy ez egy igen fiatal csapat. Te mit gondolsz róla, milyenek a csapattársak?**

– Igen. Ez egy nagyon fiatal, tehetséges társaság, sőt, több mint tehetséges, mert letett már asztalra szép eredményeket is. Most az 5. helyen állunk a bajnokságban, s ez ahhoz képest, hogy több csapat is olimpiai bajnokokkal áll föl, nagyon-nagyon jó helyezés. Mindent összevetve ez egy intelligens társaság, ami szintén nagyon sokat jelent, mert akármennyire is az erő dominál, az ész is sokat számít ebben a sportban.

– **Mennyire jelentett problémát, hogy Bene András és Nemes Gábor Olaszországba igazolt?**

– Veszteséget jelentett ugyan, de mondhatom, ha nem is 100%-ig, de sikerült pótolni őket, mivel voltak feltörekvő tehetségek.

– **Szerintem nincs olyan ember, aki ne hallott volna Csapó Gáborról. Milyen edző?**

– Edzőként is megállja a helyét, akárcsak az életben. Mindenféleképpen egy olyan ember, egyéniség, akire csak felnézni lehet, akinek minden egyes szava mondhatni kuriózum.

– **Milyen a hangulat az edzéseken?**

– Nagyon jó. Azt tudni kell – visszatérve az edzőre –, hogy mindig az volt a fontos neki, hogy jól érezze magát. Ez rányomja a bélyegét az edzéseinkre is. Nemcsak edzésen, hanem edzésen kívül is bulizgatunk, összejárunk, mindenféleképpen nagyon jó a társaság és a hangulat.

– **Tűztél ki magad elé valami távolabbi célt, amit el szeretnél érni a vízilabdában?**

– Igazából számomra az iskola az első, de emellett nagyon szeretem, és teljes erőbedobással csinálom a vízilabdát is. Majd meglátjuk mi sül ki belőle!

– **A víz alatti felvételek nem egy békés, kellemes játékról árulkodnak. Mesélnél arról, hogy mi zajlik „alul”?**

– Igen, víz felett ez egy elég szelíd sportnak tűnik, de ami alatta van, az nagyon-nagyon durva. Nem is olyan rég volt egy eset, amikor a herezacskóját tépték szét az egyik játékosnak (Ibolya Tamásnak, a BVSC centerének – a szerk.). Egyébként a kölcsönös adok-kapok jellemzi a játékot. Nagyon nagy hangsúly fekszik ebben a sportban a fizikális felkészültségen. Tényleg kemény ütések, pofonok, rúgások történnek. Néha egy jobb bokszmeccset is felülmúl.

- Valaha volt olyan példaképed, akit még ma is nagynak tartasz?

- Igazából nem volt konkrét példaképem: mindenki-ben kerestem azt, ami benne figyelemreméltó, s ezt próbáltam meg ellesni, utánozni, és összegyűjteni egy univerzális játékost.

- Milyen eredményeket értél el eddig?

- Utánpótlás szinten játszottam a válogatottban, tavaly felnőtt szinten második helyezett lettem a Magyar Kupában a Szegeddel.

- Van más sport, amit szívesen űzol vagy nézel?

- Inkább teniszezni szeretek, de szívesen focizok is. Nézni pedig szinte mindent szoktam, általánosan szeretem a sportot.

- Visszatérve az UTÉ-ra, hogyan képzeled el a jövőben?

- Az Újpest olyan 5-6 évvel ezelőtt Európa és a világ legjobb csapata volt. Nyugodtan merem mondani, van esély arra, hogy pár éven belül ez újra bekövetkezik, és a régi nagy fényében fog tündökölni a csapat.

Németh Nikolett

G-ó-l

Avagy a foci és a női kontaktlencse találkozása

Várom a világbajnokságot. Ennek legfőbb jele, hogy igyekszem még áprilisban végezni az elmaradhatatlan (bár jelenleg még elmaradt) szigorlataimmal (harmadévesként!).

Ez lesz a harmadik VB, amit figyelemmel kísérek. Képletesen fogalmazva – 1994-ben „tértem meg”. A fiúismerőseim rávettek, hogyha már annyira utálok a focit, legalább nézzek végig egy teljes meccset, és azután kongassam meg azt a bizonyos női vészharangot a hön imádott futball felett. Az ominózus mérkőzés után harangok helyett harsonák szólaltak meg, s immáron 8 éve gyarapítom a női szurkolók kevésbé népes, de azért nem jelentéktelen táborát. Bár az biztos, hogy női aggyal (főképp az enyémmel) kissé másképp követem egy-egy mérkőzés eseményeit. Állításom igazolására nézzük csak, hogy mik is – szerintem – egy jó meccs elengedhetetlen „kellékei”:

- számomra jóképű játékosok, hisz mégiscsak el kell valahogy döntenem, hogy melyik csapatnak szurkolok. Az eddigi éveket figyelve az olaszok, angolok és újabban a portugálok állnak a „jaj, de édes” kategória élvezőnyében.

- néhány srác, akikkel végignézem a közvetítést. Ekor komoly szociológiai, pszichológiai felmérést végezhetek, hogy az erősebbik nem mire képes egy labda, huszonkét ember valamint egy „okos” bíró láttán. No, és ne feledjük a „Jenő, jól látsz!” kommentárokat sem.

- SÖR (legyen a többség akarata).

Számomra a foci VB is olyan, mint az olimpia. Jó érzés, hogy a sport összefogja az embereket. Jó érzés bele-

gondolni, hogy a Föld sok-sok pontján megannyi ember ül hozzám hasonlóan a képernyő előtt. Imádom az aréna hangulatát, a festett arcú szurkolókat, a lelátó hullámlámpáit... (Még néhány mondat, és képes leszek a fociból egy mediterrán, szirupos történet 199. részét kikanyarítani...)

Hogy ki lesz a világbajnok? Mi a véleményem az F-csoportról? Ezt előre nem árulom el. Most még a valsám és az összhas 90 perci között kalandozok. De ha érdekel, keress meg, és egy-két pohár narancslé mellett (a sör majd május végén) megdumáljuk, hogy te hogyan látod a futball női oldalát. A jelszó: McManaman és Ziege!

Sipi

Közgáz Borsodi Kupa

Nem csak közgázosoknak!

Időpont: 2002. május 10–11.

Helyszín: Bosnyák téri Szabadidő Központ

Résztevő csapatok száma:

64 férfi csapat

16 női csapat

Jelentkezési határidő: április 26.

Bővebb információ és előjelentkezés:

06-30-436 60 31

06-70-216 46 18

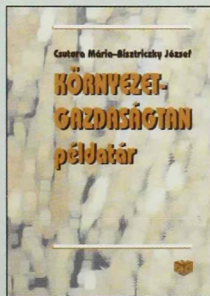
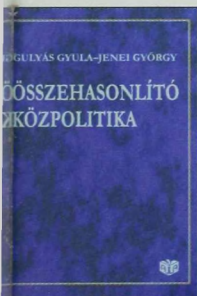
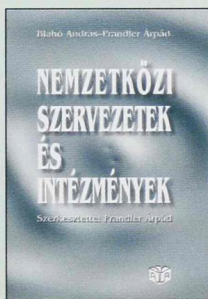
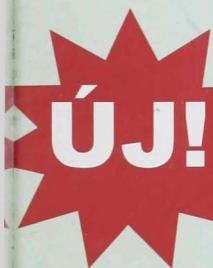
SALDO
KÖZGAZDASÁGI
ÉS JOGI
KÖNYVKIÁLLÍTÁS
ÉS VÁSÁR
AZ AULÁBAN
MÁRCIUS 12-13.

A „KAUTZ GYULA” KÖNYVESBOLTOT
 TEMESI JÓZSEF REKTORHELYETTES NYITOTTA MEG

20%
KEDVEZMÉNNYEL
VÁRUNK AZ
AULA STANDON.

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALOMTUDOMÁNYI,
MÓDSZERTANI TUDOMÁNYOS ÉS SZAKKÖNYVEK,
EGYETEMI TANKÖNYVEK ÉS NYELVKÖNYVEK

**VÁR-
 HATÓ**

Újdonságainkról leghamarabb itt tájékoztatunk: <http://www.aula.h>

P Ö R Ö G J !

090235
REGISZTRÁLT ÁLLÁSKERESŐ

www.jobline.hu

3660
ÁLLÁSKÍNÁLÓ PARTNER

H V G á l l á s b ö r z e a z i n t e r n e t e n

Ha Te is azok közé tartozol, akik az élet minden területén élvezik a sebesség mámorát, **csatlakozz mielőbb** a Jobline-hoz! Ha szédületes tempóban szeretnéd építeni szakmai karrieredet, feltétlenül szükséged lesz a HVG interneten is elérhető, magas színvonalú állasközvetítői szolgáltatására. **Hamarosan regisztráció nélkül** is böngészhetsz a legkülönbözőbb szektorokból érkező, minőségi állásajánlatok között. Sőt ha feltöltöd és időnként frissíted önéletrajzodat, téged is bármikor megtalálhat leendő főnököd egy minden eddiginél kitűnőbb ajánlattal! Mire vársz még?

hvg ÁLLÁSBÖRZE